

نارینه
ولې د ښځو
پر وړاندې
بې میله
کېږي؟
لیکنه: خالص ادیب

بې ساعته
روژه
سردار ولي پښتونزوی

کیسه!!!
اکبر شیر

ځینې
بهر مېشتي
فېسبوکي
منتقدین!
عليه لعنه
عبدالحمیم حلمیار

د نړۍ ۱۰
ستر مسجدونه!
معلوماتي ۶ مخ

روژه ماتې
په څرما سره کول
د روژې فضائل ۵ مخ

په کندهار کې د فوټسال
سیالی پیل سوې
سپورټ ۸ مخ

په روژه کې له تندي څخه د
مخنیوي لارې چارې!
روغتیا ۷ مخ

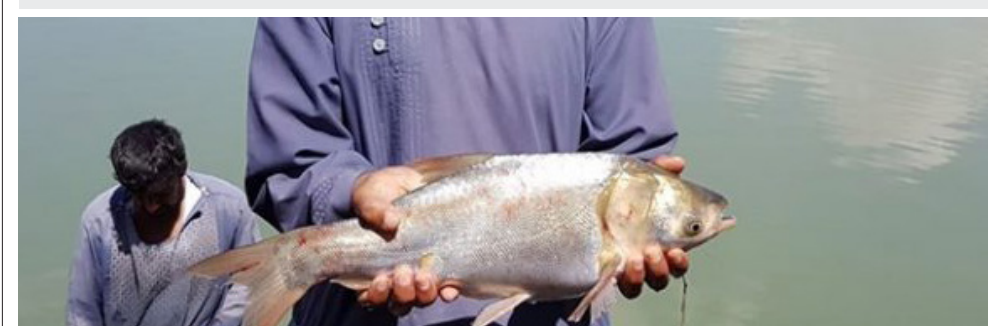
خو سولي ته تېري افغانان؛ تېري تداوم غواړي؟

ځپلی او د سختو ستونزو او کړاونو سره یې مخ کړې دی. افغان ملت هره ورځ د دغې
کړېږي. افغان ملت د روانې خونړۍ جگړې اصلي بیه پرې کوي، ځکه خو په وارو وارو
و ته له هري خوا بدبختي راغلې ده او هره خوا د افغانانو په وینه سره ده.
۳

په انلاین ډول د انتخاباتو ترسره
کول څنګه ارزوي؟
خلک او ټاټوبی ۴ مخ

په کندهار کې د ماهیانو فارمونه؛ د کاله ۶ زره ټنه تولید لري

کله؛ امریکا پرې له حوال رغوي

له جگړې ستړي، خو سولي ته تېري افغانان؛ څوک د جگړې تداوم غواړي؟

او د روزنځايونو او مرکزونو شمېر يې ۳۲ زرو ته رسېږي، چي هر وخت يې په افغانستان کي د پاکستان د گټو لپاره جگړه مخته وړې ده.

د کارپوهانو په باور، امريکا دي تر هر څه مخکي د افغان سولي د برياليتوب په هدف پاکستان په نښه کړي، تر څو په افغانستان کي د سولي ډېوه بله سي.

د امريکا او طالبانو تر منځ په شپږم پړاو مذاکراتو کي که څه هم د پرمختگونو خبري سوي، خو تر اوسه د طالبانو په دريځ کي هيڅ ډول بدلون نه دی راغلی او امريکا هم ظاهراً له افغانستان څخه د وتلو نيت نه لري.

د سولي شپږم پړاو خبري په داسي حال کي پای ته ورسېدې، چي خپله زلمي خليلزاد د دغه بهير له کرار پرمختگ څخه ناخوښي څرگنده کړه.

د شنونکو په آند، تر هغه چي بين الافغاني مذاکرات پيل نه سي او افغانان پخپلو کي تفاهم ته سره ونه رسېږي، دا ډول ناستي او غونډي به مطلوبه نتيجه ونه لري.

د يادوني وړ ده، چي په قطر کي د افغان سولي اړوند تر اووم پړاو مذاکراتو مخکي بين الافغاني خبري پيل سي.

د جگړې پر ټولو اړخونو رغ وکړ، چي په روژه کي جگړه ودروي او د ملکي وگړو د خونديتوب په تړاو خپلي ژمني عملي کړي.

د دې تر څنگ د سولي شپږم پړاو خبرو کي امريکايي پلاوي تر ډېره پر اوربند او بين الافغاني خبرو-اترو ټينگار کاوه، خو طالبان پر خپل پخواني دريځ ولاړ وه.

د زلمي خليلزاد له قوله، چي که طالبان د اوربند او بين الافغاني خبرو اترو غوښتنه ونه مني، نو ستونزه نه حلېږي، چي همدې مسئلې د قطر پر خبرو هم ژور سيوري غوړولی دی.

شنونکي وايي، چي طالبان د سولي هيڅ واک او اختيار نه لري، ځکه خو د مذاکراتو پر مهال خپلواک نه وي.

شنونکي، د طالبانو او القاعده په گډون د پاکستان له لوري ۷۲ روزل سوي ترورستي ډلي، چي تل يې په افغانستان کي جگړه کړې او بې دفاع خلک يې وژلي دي، د افغان سولي اساسي خنډ گڼي. د معلوماتو له مخي، د دغو وسله والو ډلو د غړو شمېر آن ۲۵ ميليونو تنو

(يوناما) د روژې په لومړۍ اوونۍ کي په افغانستان کي پر ملکي کسانو د زيات سوي تاوتریخوالي د اغېزو له کبله ژوره خواشيني څرگنده کړه.

د روژې مبارکي مياشتي په درشل کي طالبانو او نورو وسله والو ډلو د بغلان په امنيه قومندانۍ، کابل کي د کاونټرپارټ په نوم پر يوې خصوصي موسسې وسله وال بریدونه او دغه راز په جلال آباد ښار کي څو غبرگي چاودني وکړې، چي زيات ملکي تلفات يې لرل او په ټپيانو کي يې ښځي او ماشومان هم شامل وو.

په ولسي گڼمېشتو سيمو کي وروستي بریدونه په داسي حال کي ترسره کېږي، چي د هيواد په مختلفو سيمو کي د زيات سوي تاوتریخوالي پراخ رپوټونه ورکول کېږي او ادعا کېږي، چي د دغو بریدونو درنه بيه ولسي وگړي پرې کوي. يوناما بياځلي

شنونکي وايي، په افغانستان کي د سولي نه راتگ څو دليله لرلای سي، چي يو يې په هيواد کي د پخوانيو جگړمارانو او جگړه کوونکو ډلو-ټپلو له لوري د جگړې د تداوم غوښتنه ده، نو ځکه خو د سولي په برخه کي پخ پرمختگ روان دی.

په قطر کي د طالب استازو او امريکايي پلاوي له شپږم پړاو خبرو وروسته اوس داسي ښکاري، چي دا خبري بې پايلې وې. که څه هم د دغه پړاو خبرو ته ډېره تمه وه او ويل کېدل، چي په دې خبرو کي به ډېر پرمختگونه وسي، خو د دواړو اړخونو له څرگندونو داسي ښکاري، چي د قطر د شپږم پړاو خبري ډېري نښي نه وې.

د معلوماتو په اساس، قطر کي د سولي د مذاکراتو تر شپږم پړاو مخکي بايد بين الافغاني خبري اتري سوي وای، خو د غونډي د گډون والو په سر د اختلاف له امله دا غونډه ترسره نه سوه.

په دې غونډه کي امريکا غوښتل، چي د طالبانو د دريځ خلاف دغه ډله له حکومتی پلاوي سره مخ کړي، خو طالبانو مقاومت وکړ او پايله يې دا سوه، چي د قطر بين الافغاني غونډه ترسره نسوه.

هاخوا په افغانستان کي د ملگرو ملتونو مرستندويه پلاوی

تاتوبې اوونيزه

ملې، خپلواکه، سياسي، اجتماعي او کلتوري خپرونه

سړيک

آيا روانه جگړه پای ته رسېدونکې ده؟

ښايي د بهرنيو ځواکونو په وتلو سره روانه جگړه ختمه نه سي او ممکن افغانستان بيا د تيرو لسيزو ناخوالو، ستونزو او کړاونو ته وگرځي.

زيات شمېر افغانانو د جگړې له امله خپلي سيمي پرې ايښي او بيرته خپلو کلیو او يانډو ته د ستنېدو لپاره هيڅ زړه نه ښه کوي.

د امريکا سرپرست دفاع وزير پاتريک شاناهان هم ددغه وزارت چارواکي د مالي کال تر پایه افغانستان ته له سفر څخه منع کړل او په دې برخه کي يې د کانگرس له غړيو غوښتي دي، چي دا بنديز عملي کړي.

د امريکا دفاع وزارت چارواکو ته د سفر دغه شاوخوا يو کلن وړانديز داسي مهال سوی دی، چي طالبانو د روژې مبارکي مياشتي د پيل سره سم په کابل او د افغانستان په نورو سيمو کي خونړي بریدونه وکړل.

داسي نه ښکاري، چي د امريکا کانگرس کي دي ددغه بنديز د وړانديز هرکلی ډيموکراتان وکړي، نو ښايي د کانگرس د ډيموکراتانو او پنتاگون ترمنځ نوي لانجې ته لاره هواره سي، په ځانگړي ډول چي د امريکا پوځي چارواکو د رواني می مياشتي پر ۱۰ مه وويل، چي دوی د ۲۰۱۹ مالي کال له بوديجې څخه يو نيم ميليارډ ډالر د مکسيکو سره پر پوله د دېوال جوړېدو ته ځانگړي کوي.

په اصل کي ددې پيسو تر نيمايي زياته برخه په افغانستان کي د افغان امنيتي ځواکونو د حمايت او د امريکايي ځواکونو د تقاعد د سيستم لپاره ځانگړي سوي وې. د امريکا کانگرس کي ډيموکراتان اکثریت دي او د مکسيکو او امريکا ترمنځ د دېوال له جوړېدو سره هم مخالفت کوي.

اوس داسي ښکاري، چي په افغانستان کي روانه تر ټولو اوږده او خونړۍ جگړه پای ته رسېدونکې ده. د طالبانو او امريکا ترمنځ په لوړه کچه په وروستيو خبرو کي مهم پرمختگ ونه سو، خو دومره پرمختگ وسو، چي سولي ته شرايط آماده کړي. دا مهمه ده، چي طالبان او امريکا د جگړې د دوو مهمو لوريو په توگه شپږم پړاو کي يو بل سره مخامخ خبري کوي. اوسمهال خو د جگړې ددغو دوو مهمو لوريو له مداخلې پرته بله سوله بيزه حل لار نه تر سترگو کېږي.

دې ته اړتيا سته، چي هر لوری يو څه له لاسه ورکړي، څو خپل اهداف ترلاسه کړي او د وښو د بېهېدو مخه ونيول سي.

د افغانستان کورنيو چارو وزارت مرستيال خوشحال سعادت وايي، اوونۍ کي پنځه سوه او په مياشت کي دوه زره طالبان وژني، خو د طالبانو د مرکچي پلاوي مشر عباس ستانکزي بيا وايي، ترڅو بهرني ځواکونه له افغانستان څخه نه وي وتلي اوربند او بين الافغاني خبري نه سي کېدای. څوک په اوونۍ کي پنځه سوه طالبان وژني او څوک بيا د خپل ولس سره د مذاکراتو لپاره د بهرنيو پوځونو د وتلو شرط ږدي! نو دواړه د يوې سکې دوه مخونه بللی سو.

په هيواد کي د رواني خونړۍ جگړې لويه قرباني افغان ولس ورکوي او د هري ورځي په تېرېدو يې برخليک نور هم له واکه وځي.

د افغان ځواکونو بوديجه؛ امريکا پرې له مکسيکو سره دېوال رغوي

ځواکونو له پيسو گټه اخلي. له مکسيکو سره د دېوال جوړېدو موضوع ډېره جنجالي سوي ده، د امريکا ولسمشر يې پر جوړېدو ټينگار کوي، خو کانگريس يې ورسره نه مني.

د روان کال په مارچ مياشت کي د امريکا پوځ د خپلي بوديجې يو ميليارډ ډالر د دې دېوال د جوړولو لپاره بېل کړل، چي د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ يې پر جوړېدو ټينگار کوي، خو د کانگريس غړي يې سخت مخالف دي.

د امريکا دفاع وزارت سرپرست ويلي دي: ((دا پيسې له مختلفو سرچينو ترلاسه سوې، لکه سپما، په پروگرامونو کي بدلون او د پروژو بيا کتنه او په دې دليل زموږ د ځواکونو پر توان ډېر کم اغېز کوي.))

نوموړی وايي، امريکا څلور زره پوځيان او ۱۹ الوتکي هم د مکسيکو پولي ته لېږدوي.

يو بل امريکايي چارواکي رسنيو ته ويلي: ((د دې پيسو بېلول له افغان امنيتي

- کابل توزیع او اعلانات: +93 (0) 700890844
- کندهار اعلانات: +93 (0) 704803494
- کندهار توزیع: +93 (0) 700988408
- هلمند توزیع او اعلانات: +93 (0) 744449816
- زابل توزیع او اعلانات: +93 (0) 702953132
- ارزگان توزیع او اعلانات: +93 (0) 795244622

- www.Tatobaynews.com
- facebook.com/ tatobayn
- tatobay@gmail.com
- د يوې گڼي بيه: (۲۰) افغانی
- شپږ میاشتنی گډون: (۵۰۰) افغانی
- يو کلنی گډون: (۱۰۰۰) افغانی

مسؤل مدير:
عبدالحميم ((حلميار))
+93 (0) 795810083

مرستيال: عزت الله ذکي
+93 (0) 700484818

د خپل ديني مسوليت له مخي د اخبارونو پاني بې ځايه مه غورځوی! «د تاتوبې اوونيزي اداره»

په کندهار کې د ماهیانو فارمونه؛ د کاله ٦ زره ټنه تولید لري

١٣٩٥ کي بيا ٧٦٥ ته لوړ سو، په ١٣٩٦ کي يو زر او ٤١٩ فارمونه جوړ سول، په ١٣٩٧ يم کال کي يو زر او ٥٢٨ او په روان ١٣٩٨ يم کال کي يې شمېر يو زر او ٥٦٣ ته ورسېد.

نوموړي په کندهار کې د ماهیانو د فارمونو جوړولو کيسه له دې ځايه پيل کړه، چې په دغه ولايت کې د ماهیانو د فارمونو جوړولو چاري په ١٣٨٦ لمريز کال کې د کندهار له ارغستان ولسوالۍ څخه پيل سو او وروسته په ١٣٨٧ ام کال کې د دامان په ولسوالۍ کې په پنځه جريبه ځمکه کې د ماهیانو يو فارم جوړ سو او تر دې وروسته هم گڼ شمېر فارمونه جوړ سول، خو ډېر دوام يې ونه کړ او تر ١٣٩٠ لمريز کال پوري د بېلابېلو ستونزو له امله له ناکامۍ سره مخ سول.

نوري وايي، له دې وروسته يې په ١٣٩١ لمريز کال کې د ماهیانو لومړنی فارم جوړ کړ چې ورته درې زره قطعې گراس، معمولي او سلورکارپ ماهيان راوړل او دا ماهيان په لومړي ځل په کندهار کې

چي د کابل په گڼو ولايتونو ته صادرېږي. په کندهار کې د ماهیانو د فارمونو بنسټگر او د دې ولايت د مالدارۍ د ترويج مدير انجنير محمدالله نوري وايي، چې د ماهیانو د فارمونو جوړولو کيسه دلته نه ختمېږي، بلکې دا لړۍ په چټکۍ روانه ده. دی وايي، تر دې مهاله په کندهار کې د ماهیانو د روزني يو زر او ٥٦٣ فارمونه جوړ سوي چې ډېر يې په کندهار ښار، دامان، ډنډ، ارغنداب، شاوليکوټ، خاکرېز، سپين بولدک، ژپړۍ، پنجوايي، تخته پل او ميوند ولسواليو کې دي.

ښاغلي نوري وويل، چې په کندهار کې د ماهیانو تر ټولو غټ فارم ٧٣ جريبه مساحت لري، چې په دامان ولسوالۍ کې جوړه سوې دی. هغه وايي، په کندهار کې د ماهیانو د صنعت پراختيا ته د خلکو لېوالتيا ورځ تربلي زياتېږي، هغه له ١٣٩١ يم کال څخه تر دې دمه په کندهار کې د ماهیانو د فارمونو د شمېر په اړه وايي:

((په ١٣٩١ يم کال کې مويواخي يو فارم درلود، په ١٣٩٢ يم کال کې د فارمونو شمېر شپږو ته لوړل سو، په ١٣٩٣ يم کال کې ٨١ ته ورسېد، په ١٣٩٤ کال کې يې شمېر ١٤٣ ته ورسېد، په

کاميابه سول، چې له همدې کال نه په کندهار کې د کاميابه فارمونو لړۍ پيل سوه.

د ده په خبره، د دغه فارم له برياليتوب سره يې د خپلي تجربې او مشاهدې په رڼا کې سلگونو خلکو ته وړيا فني مشورې ورکړې او همدا د دې لامل سو چې په تېرو اتو کلونو کې دلته د ماهیانو د فارمونو شمېر تر يو زر او ٥٦٣ ته ورسېږي.

ښاغلی نوري وايي، چې په کندهار ولايت کې د ماهیانو د صنعت د پراختيا په پار يې ډېرې هلې ځلې کړي، د گاونډيو هيوادونو تجربې يې راوړي او يو شمېر کسان يې بهر ته د روزني او تجربې د ترلاسه کولو په پار استولي دي.

هغه وايي، په ١٣٩٢ يم کال کې د مالدارۍ د مديريت په غوښتنه د ماهیانو د اتحاديې رئيس حاجي عبيدالله د ايران له قونسلگرۍ سره په اړيکه کې سو، تر څو له ايران نه د ماهیانو نسل راوړي، خو ستونزو ته په کتو له ايران نه کندهار ته د ماهیانو د بېچيانو واردول شوني نه وه.

نوموړی زياتوي، چې په کندهار کې درې ډوله ماهيان «معمولي کارپ Common Carp، سلور يا سپين زر کارپ Silver Carp او واښه خوړونکي گراس کارپ Grass Carp» روزل کېږي، چې ډېره ښه نتيجه يې ورکړې ده.

د ده په وينا، په يوه جريب فارم کې دوه زره

ماهيان روزل کيدای سي، چې د کال ٤٠٠٠ کيلوگرامه غوښه توليدوي، چې په ځينو فارمونو کې اوس ١٥ کيلو يې ماهيان هم موجود دي. د نوري په خبره په تېرو کلونو کې په کندهار ولايت کې د ماهیانو خامه غوښه کيلو په ١٤٠ افغانۍ وه خو په ١٣٩٧ يم کال کې د ماهیانو د ښه

مارکيټينگ له وجهې د ماهیانو خامه غوښه ٢٣٠ افغانيو ته لوړه سوه، هغه وايي، د دې تر څنگ په دې برخه کې زرگونو کسانو ته د کارزمينه هم برابره سوې ده.

د ښاغلي نوري په خبره، په کندهار کې د ماهیانو د کاروبار په زياتوالي سره په دې ولايت کې د ماهیانو په برخه کې درې شرکتونه او يوه اتحاديه هم فعاليت کوي.

د ماهیانو اتحاديه (د کندهار ولايت د ماهیانو د فارم لرونکو ټولنه)، چې په ١٣٩٦ يم کال کې تاسيس سوې ده، په کندهار ولايت کې د کب روزونکو د ستونزو د هوارولو په پار فعاليت کوي.

همدا راز افغان کب شرکت هم په کندهار ولايت کې فعاليت لري، دغه شرکت د ماهیانو هېچرې هم لري، چې د ماهیانو بېچيان د کندهار ولايت تر څنگ د هيواد ١٦ نورو ولايتونو ته صادروي، چې په کابل، فراه، هلمند ولايتونو او د موسی کلا په ولسوالۍ کې رسمي څانگې هم لري، یاد شرکت په کندهار کې په عصري بڼه ماهي پزې هم جوړه کړې ده، د ټولو جوړوسوو فارمونو غټ ماهيان همدغه شرکت پېري او بيا يې د کندهار، کابل، ننگرهار، زابل، هلمند، فراه او هرات په ولايتونو کې خرڅوي.

همدا راز د توريال کب شرکت، چې څو کاله مخکې يې د ماهیانو فارم جوړ کړی، دغه شرکت د کندهار په مرکز شهر نو کې د ماهیانو اساسي هېچرې جوړه کړې، چې هم پر فارم لرونکو د ماهیانو بېچي خرڅوي او هم د غټو ماهیانو د غوښې د خرڅلاو تجارت کوي. بل شرکت ابدالي

لري، چې د ماهیانو بېچيان د کندهار ولايت تر څنگ د هيواد ١٦ نورو ولايتونو ته صادروي، چې په کابل، فراه، هلمند ولايتونو او د موسی کلا په ولسوالۍ کې رسمي څانگې هم لري، یاد شرکت په کندهار کې په عصري بڼه ماهي پزې هم جوړه کړې ده، د ټولو جوړوسوو فارمونو غټ ماهيان همدغه شرکت پېري او بيا يې د کندهار، کابل، ننگرهار، زابل، هلمند، فراه او هرات په ولايتونو کې خرڅوي.

کب شرکت دی، چې له ١٣٨٨ ام کال څخه کندهار او نورو ولايتونو ته ماهيان راوړل، چې اوس د ماهیانو د غوښو تر څنگ د ماهیانو بېچيان هم راوړي او بيا يې پر نورو شرکتونو او هټيوالو پلوري.

د کندهار د کرنې، اېوگولو او مالدارۍ رياست چارواکي وايي، چې په ١٣٩٨ يم کال کې په دې ولايت کې د ماهیانو روزني د فارمونو د پراختيا په پار يو شمېر پروژې په پام کې نوبل سوي دي، چې په دغو پروژو کې د ماهیانو د هېچرې جوړول، د ماهیانو د ٢٧٠ زره بېچيانو وېشل او د

ماهيانو روزني ١٢ بابه نوي فارمونه جوړول شامل دي. د دې تر څنگ په کندهار کې د ماهیانو د ناروغيو د تشخيص د يوه مجهز لابراتوار غوښتنه سوې او په دې ولايت کې د ماهیانو د انستيتوت د جوړولو په پار هم هلې ځلې سوي دي.

د چارواکو په خبره، که دلته د ماهیانو د فارمونو جوړولو لړۍ همداسې چټکه روانه وي، نو په نژدې راتلونکي کې به کندهار د ماهیانو په يوه لوی توليدونکي ولايت بدل سي.

په افغانستان کې د کب روزني د فارمونو شمېر دوه زرو ته رسېږي، چې ډېری يې په کندهار، هلمند، ارزگان، ننگرهار، لغمان، بلخ او نيمروز ولايتونو کې شتون لري او له دغو فارمونو څخه په کال کې څه باندې ١٠ زره ټنه ماهيان توليدېږي.

ځيني بهر مېشتي فېسبوکي منتقدین! عليه لعنه

عبدالحميد حليميار

زما د خبريال په خپلواکۍ، مشکلاتو او روزمره ستونزو نه دی خبر، زما د خبريال په اقتصادي حالت، فزیکي حالت، شعوري

حالت، ذهني حالت او ټولنيز حالت نه دی خبر، خو ويښ ضمير او پوره کار غواړي.

دوی لکه نور بهرنيان ملامت نه دي، په بهرنيو عينکو کې اصلاً افغانستان همداسې معلوميږي، ځکه خو عيني شاهدي او آوازې يو له بله په څرگند مغايرت کې دي. دا عليه لعنه پرته له دې، چې په حقايقو ځان خبر کړي، له حالاتو لېرې بې روژې مردار مخ له خوبه تر را پاڅېدلو وروسته د تاوده پلو ترڅنگ د فېسبوک پر آوازو په پټو خوبورو سترگو تصميم نيسي، قضاوت کوي او بې خبره زما پر يو زحمت کښ او زيار کښ خبريال باندې د خېټې تعرض کوي.

کله زمور خبريالانو ته ډالري خبريالان وايي، کله موماشيني خبريالان بولي او کله مو.....! جالبه ده! ددې ځلگو قضاوت سپری حيران کړي.

باور وکړئ، دا نو زياتره هغه کسان دا تعرض کوي، چې په افغانستان کې نېک نوم او د اوسېدلو ځای نه لري، ټول د خپل ماضي له لاسه تېښتېدلي او مستقبل يې په هماغه بهرنيو هېوادونو کې هم خراب دی او د څه وخت په تېرېدو سره به بيا بل هيواد ته تښتي.

ددوی د خپلو اعمالو له امله کډه په شا ده، زړه هيڅ ځای هم سکون والله که ورکړي، خو بيا هم د خپل مضرتوب او مړې خېټې هواوي په دا ډول خبرو باسي. هغوی ته اوس نور څه نه دي پاته، توهين، ښکنځل، بيابې، بې آدبې، بې عزتي او هرچا ته لکه ليونی سبی حملې وهل يې اوس په روزانه اعتياد مبدل سوې دی. دا خلگ په بهرنيو ډيسکټيکو او نايټ کلبونو کې د پېکو او بوتلانو سره ونځېدل، هره شپه په عېش او نوش کې ورقتېدل، نو د دوی به د سترگو اوبه چيري پاته وي؟

د دوی خو آبرو او عزت په هماغه اوله شپه په نايټ کلب کې دده بېچاره او عليه لعنه سره نور په مخه ښه وکړه. کاش! دې خلکو د پت او عزت په نامه څه پېژندلای!

د زياترو مېندي دلته فقر کوي، په کورونو گرځي، خوزوی به يې په نايټ کلب کې د خپلي معشوقې ترڅنگ روسی ودکا ته ناست وي، پر افغان خبريالانو به تعرض کوي او د نظام پر ساختار به وږغېږي، بېرته دي غرقه سه!

د ظالم بچيه! ځان خبر کړه، سر را پورته کړه، مور دي دلته فقر شروع کړی او ته نقد ته ناست يې! ښه يې ويلي، چې د ځان اصلاح د جهان اصلاح ده. گورئ! لومړی تاسې ځان اصلاح کړئ، مسلمانې وپېژنئ او د نايټ کلب وخت د الله ج د کلام الله لوستلو ته وقف کړئ، د خپل مور او پلار غم وخورئ، ځان په اسلامي او شرعي عقیده سمبال کړئ او بيا که مو نو نقد کاوه.

لومړی په حقايقو ځان خبر کړئ او بيا نقد وکړئ، اوس خو ما مخکې هم وويل، چې ځيني بهر مېشتي به په افغانستان کې د خپل مور په وضعت نه وي خبر، خو پر هر څه به ناخبره او د گېډې انتقاد کوي.

د کندهار خبريالان او په ضمن کې د ټول افغانستان خبريالان په ډيرو سختو شرايطو کې کار کوي. د خپلو سرونو په نذرانه کولو سره خپلو هيوادوالو ته مالومات ورکوي، هره ورځ وژل کېږي، تهديدېږي، تحقيرېږي او قرباني ورکوي، نو که چيرې د افغان خبريالانو د تشويق لپاره څه ونه لري، نو لطفاً بې ځايه او د حقايقو څخه لېرې يې مه توهينئ.

ځکه دا عمل د خبريالانو په وړاندي بې انصافي او بې عدالتي ده. هغه کسان چې په خارج کې ناست دي او زما پر خبريال نقد کوي، د هغه ضمير دومره مړ او بې غبرته دی، چې دلته کار هم نه سي کولای، خپل مړه ضمير او بې غبرتيا تر خارجه رسولی دی.

تاسې راسئ د کار په محل کې زما د خبريال ترڅنگ کښېنی او بيا دا خبرې وکړئ، تاسې خو لږ د خپل گرلږينډې د څنگ نه راولاړ سئ، پښې مو له دې تودې بستري راباسئ او بيا زما د خبريال پر کار نقد وکړئ.

آيا تاسې زما د خبريال د مشکلاتو پوښتنه کړې ده؟ د حق الزحمې څخه يې خبر ياست؟ د کاري چاپېريال ستونزې مو مشاهده کړې دي؟ که هسي مو د انتقاد اورېدلي دي! لعنت دي ستاسې په پوهې، سياسي او عملي درک وي. تاسې خو نمک سار ته د انسانيت زده کړې لپاره استول سوي واست، تاسې خو انسان او انسانيت و شرمه.

زما خبريال د وخت غازي، آتل او مجاهد دی، چې شپه او ورځ يې پر ځان يوه کړې ده، سوځي، ويليري او کړېږي، خو د خپل جد و جهد له امله تاته دقيق، پر وخت او پر حقايقو ولاړ ورځني معلومات وړاندي کوي.

Follow us: Tatobayn, @tatobaynews, Tatobaynews, Tatobaynews. ټاټوبی خبري ويب پاڼه. د هيواد، سيمي او نړۍ د تازه پېښو لپاره ټاټوبی نیوز ته ورسئ. www.tatobaynews.com

” په انلاين ډول د انتخاباتو تر سره کول څنگه ارزوی؟ “

احمدشاه پاڅون

ليکوال

په نړۍ کې د ټاکنو معاصر او مروج ډول الکترونیکي دی، چې دا ډول ټاکنې تر نورو هغو ډولونو شفافې، چټکې او اقتصادي هم وي، مگر افغانستان لا تر اوسه دا ډول ټاکنې نه دي تجربه کړي. دا هم جوتنه ده، چې د رایو پاڼو او صدوق ټاکنې هر ځل له پراخو درغلیو سره مل وي. یوازې دا نه، د ټاکنو پر دې ملي پروسه دومره لوړ مصارف ترسره کېږي چې له نړیوالو مرستو پرته

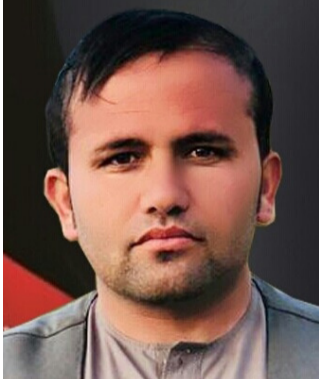

بې ترسره کول د افغانانو او افغان دولت له توانه پورته گڼل کېږي. که وکتل سي، نو افغان دولت د ټاکنو پر مهال لوړ مصارف کوي، لومړۍ درجه امنیت نیول کېږي، په ټول هیواد کې ملکي، ترانسپورتي، ټولنيزي او اقتصادي چاري په تپه درېږي او امنیتي تهديدونه هم تر نورو وختونو زیاتېږي. کله چې تر دې دومره قربانیو وروسته بیا هم په ټاکنو کې درغلي کېږي، پایلې یې تر پوښتنې لاندې راځي او دې ډول سره نو ملت هم مایوسه کېږي او د ټاکنو رواج او ورباندې باور نور هم پیکه کېږي. افغان دولت ته پکار ده، چې د ټاکنو د روڼوالي یا شفافیت لپاره کوتلې گامونه پورته کړي، چې ښه بدیل یې الکترونیکي انلاين ټاکنې دي. دا کار به یوازې دا نه، چې د ټاکنو شفافیت به تضمین کړي، بلکې د خلکو باور به هم پر ټاکنیزه پروسه پیاوړی سي او همدا راز به افغان دولت د ټاکنو لپاره د پخوا په پرتله څو برابره کم پرسونل ته اړتیا ولري او همدا راز به د ټاکنو کمسیون لږو وسایلو ته اړتیا ولري، چې انتقال، ساتنه او کارونه یې اسانه او چټکه وي. بله گټه به یې دا وي، چې د ټاکنو پایلې به ژر اعلان سي، دلته چې د ټاکنو او د پایلو د اعلان تر منځ میاشتي وخت تېر سي، خپله پروسه تر شكونو لاندې راسي. لنډه دا چې افغان دولت چې کوم مصارف پر پرسونل، وسایلو، انتقال او نورو لوازمو کوي، هغه مصرف دي د ټاکنیز بهیر پر برېښنازیز کولو مصرف کړي. مطلب دا خبره هم باید له یاده و نه باسو، چې هر ډول الکترونیکي سیستم هم له خطرې خالي نه دی، درغلي کوونکي او درغلي غوښتونکي په هر غر کې لاره باسي، هسي نه د انلاين ټاکنو پایلې تر نورو بترې راووخې.

عبدالحی ډاډمن

مدني فعال

دا چې د ټاکنو خپلواک کمسیون په دې وروستیو کې ویلي، چې راتلونکي ټاکنې به د انټرنیټ په مټ ترسره کړو، مناسبه او د قناعت وړ خبره نه ده، ځکه افغانستان چې د ټکنالوژۍ او پرمختیایي تحولاتو څخه بې برخې هیواد دی، د وگړو زیاته برخه یې د علم او پوهې له نعمت څخه بې برخې ده او وگړي یې د نننۍ نړۍ له پرمختیا او ټکنالوژۍ څخه محروم دي.

حال دا چې د افغانستان د وگړو ٧٠ سلنه برخه د لېري پرتو سیمو څخه تشکیل سوې ده او د لېري پرتو سیمو وگړو لاسرسی انټرنیټ ته څه چې په پېژندلو کې یې هم ستونزه لري. د دې هېواد اکثریت وگړي د هیواد په گوټ-گوټ او مختلفو سیمو کې ژوند کوي او د یادو لېرو پرتو سیمو اوسېدونکو د افغانستان په ودانولو او ساتلو کې رغنده رول لوبولی دی. همدارنگه پر افغانستان د یرغلونو په مقابل کې د لېري پرتو سیمو اوسېدونکو قربانۍ ورکړې او په دې هیواد کې یې نه هېرېدونکي خدمتونه کړي دي. د انټرنیټ په مټ راتلونکو ټاکنو به نه یوازې د لېرو پرتو سیمو د وگړو حقوق تر پښو لاندې کړي وي او له بل پلوه به مو راتلونکي ټاکنې تر سوال لاندې راغلي وي. د انټرنیټ په مټ راتلونکي ټاکنې به هیواد ته له سیاسي اړخه ضرر ورسوي، شفافې او رڼې ټاکنې د انټرنیټ په مټ نه سو ترلاسه کولای، ځکه چې د افغانستان زیاتره وگړي انټرنیټ ته لاسرسی نه لري، احتمال د دې سته چې د لېرو پرتو سیمو د اوسېدونکو پر ځای نور کسان د ټاکنو حقوق لاندې کړي او ټاکنو ته د درغلی زمينه مساعده کړل سي.

شاه اغا اکرمي

د سياسي چارو کارپوه

په انلاين ډول د انتخاباتو ترسره کول زما په نظر یو ښه اقدام دی، هغه ځکه چې د یو شخص ټول مکمل معلومات او د هغه د گوتې نښه په کمپیوټر کې ثبتېږي او د رایې اچونې په ورځ فقط یو کس یوازې د یوې رایې ورکولو حق لري، چې په دې سره په ټاکنو کې تر ډېره د درغلیو مخه هم نیول کېږي. خو ځکه به دا پروسه په انلاين ډول ترسره نه سي، چې یو څو ټاکنو ته لږ وخت

پاته دی او له بلي خوا څخه دا درېیم ځل دی چې د ټاکنو خپلواک کمسیون د ولسمشریزو ټاکنو نېټه ځنډوي او په ضمن کې وايي، چې موږ په کافي اندازه امکانات او وخت په واک کې نه لرو، نو ځکه زه وایم چې دا پروسه به هم عملي نه سي ځکه چې نن موږ گورو چې د هیواد په بېلابېلو ولایتونو کې خلگ حتی مخابراتي خدماتو ته لاسرسی نه لري، ځکه چې هلته مخابراتي شبکې د امنیت د خرابوالي له کبله فعالیت نه سي کولای، نو هلته به انټرنیټ څنگه کار وکړي او همدا راز باید وویل سي چې د دې سیستم سره دخلکو نابلدتیا یوه بله ستونزه ده، هغه داسې چې په تېرو ټاکنو کې موږ ولیدل چې اکثره د بایومتریک ماشینونه یا خراب وو او یا یې هم کارکوونکي سم نه پرې پوهیدل او دا ملي پروسه یې د خنډ او ځنډ سره مخامخ کړل، خو بیا هم که چېرې په انلاين ډول دوی دا ټاکنې ترسره کړي، نو باید له تېرو ټاکنو څخه دوی عبرت واخلي او خپلې هغه ټولې خلاگانې او نواقصات باید اصلاح کړي او د رایې ورکونکو لیست باید په یو ښه میکانیزم سره برابر کړي، هغه داسې چې کوم څوک چې په انلاين ډول ثبت نام کوي، هغه باید د ټاکنو په ورځ دا تشویش ونه لري، چې زما نوم به د ټاکنو په ورځ په لیست کې نه وي او له بلي خوا د ټاکنو کمسیون باید خپل کارمندانو ته ټول هغه تخنیکي وسایل ورزده کړي، تر څو د کار په جریان کې له کومې ستونزې سره مخامخ نه سي. او همدارنگه د برېښنا نه شتون هم یو بل سرخوړی دی، که چېرې برېښنا هم موجوده نه وي، نو د دغې پروسې ترسره کول به نا ممکنه وي.

فیصل جبارخېل

مدني فعال

په انلاين ډول د ټاکنو ترسره کول په هغو هیوادونو کې شونې او ترسره کېږي په کومو هیوادونو کې چې پرمختگ په لوړ کچه او له هرې برخې څخه کاملاً مطمین وي. انلاين ټاکنې ډېرې گټې لري، چې یو څو یې په لاندې ډول ذکر کوو: لومړی د وخت د کمښت له امله- یعنې وخت پکې ډېر کم نیول کېږي او په لنډه موده کې سته نتیجه ټولو هیوادوالو ته پلاس راځي. دوهم، د بې ځایه مصارفو مخنیوی- په دې ډول ټاکنو کې بې ځایه مصارف صورت نه نیسي او په کم لگښت ټاکنې ترسره کېږي. درېیم - د سهولت له پلوه- په دې ډول ټاکنو کې هیوادوال له ډېر سهولت او اسانتیاوو څخه برخمن وي، کوم چې له هر ځای څخه په اسانه ډول سره خپله رایه کارولای سي. څلورم: د شفافیت له حیثه:- دا ډول ټاکنې ډېرې شفافې وي، ځکه هر څه په سیستم کې موجود وي، د تقلب چانس ډېر کم دی. پنځم: د اقتصاد له حیثه:- د اقتصاد له حیثه هم دا ډول ټاکنې هیواد ته ډېر گټورې دي او د دې پر ځای چې پر ټاکنو باندې ډېر لگښت راسي، دا بودیجه د هیواد په بل ځای کې د پرمختگ په نیت په مصرف رسول کېږي.

نذیر رښتینی

د پوهنتون استاد

په دغه زماني مقطع کې ملتونه خپل مشر او رهبر یوازې د رایو په ورکړې سره ټاکي. د رایې ورکولو مختلف ډولونه په بېلابېلو ټولنو کې د روڼتیا له اصله ډول - ډول دي، ولي پس پاتې ټولني او سترې ولسونه یې د کاغذ پر مخ ټاکي؛ لکه زموږ افغان ولسونه. که چېرې مو ملت خپلواک او د بل ځواکمن سیاسي هیواد تر قیادت لاندې نه وي، نو د کاغذ د ټاکنو

شفافیت هم چندانې بد نه وي او که چېرې مو ولسونه د بل هیواد تر سیاسي نفوذ لاندې وي، بیا خو نو د امریکا غونډې پیاوړې سیاسي هیواد په الکترونیکي انتخاباتو کې هم لاسوهنه کېدای سي. د هیلری کلینټن او ډونالډ ټرمپ تر منځ د ولسمشرۍ په ټاکنو کې شوروی تورن دی. اوس چې ویل کېږي په افغانستان کې هم دا ځل الکترونیکي ټاکنې ترسره کېږي، نو زه یې په پیل کې لا دا چاره مثبتته ارزوم، ځکه لږ تر لږه دوني خو به سي چې په دغه بهیر کې په شکلي لحاظ څه پرمختگ راسي. د افغانستان د دغې پېړۍ شرایط فکر کوم دا نه ایجابوي، چې اوس دي انټرنیټي او یا برېښنايي ټاکنې پکې ترسره سي. ولس مو بې سواده دی، ژر په دغه مرحلو پوهېدل ورته گرانه خبره ده، سیمي مو نامنه دي، په ځینو سیمو کې خو مخکې هغه کاغذي ټاکنې لا نه سوای کېدلای، ځکه هري سیمي ته د انټرنیټ او برېښنايي امکاناتو لېږدول او چمتو کول هم ناممکنه برېښي. بل د تخنیکي ټیم ټرینول او هغوی په دې پوهول چې د تېرو پارلماني ټاکنو ستونزې بیا تکرار نه سي، چې تر نیمې ورځې پورې د رایو ورکولو محلوله بند وو. زه فکر کوم، که دغه ټول امکانات او شرایط اماد او بدلون ومومي، نو کېدلای سي چې نسبتاً په هیواد کې بریالی ټاکنې ترسره سي.

محمد آغا

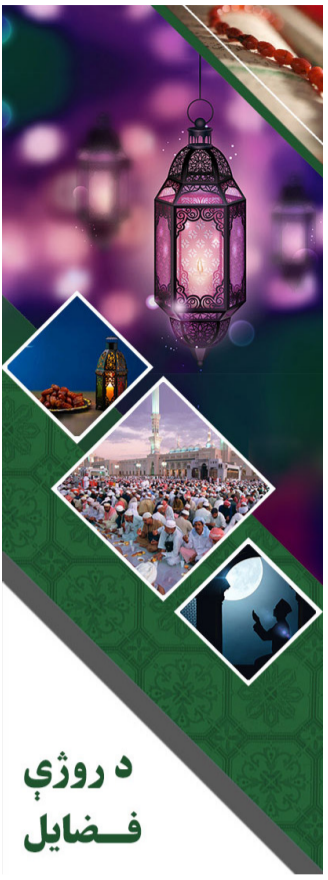
د کندهار پوهنتون یو تن محصل

زه با ید دومره ووايم چې د انټرنیټ په مټ او په انلاين ډول انتخابات د پرمختللو هیوادونو او پرمختللي نړۍ کار دی. موږ او تاسو ولیدل چې د تېرو پارلماني ټاکنو پر مهال، د ټاکنو په ورځ په یا ده پروسه کې یوازې بایومتریک سیستم څومره مشکلات رامنځ ته کړل؛ هغه په دې چې زموږ افغانانو لپاره دا هر څه نوي وو او آن خپله د کمسیون د کارکوونکو لپاره د دې آلې

استعمال یوه ستونزمنه چاره وه. په افغانستان کې چې خلکو د ټاکنو سره خاص بلدیټ هم نه درلود، نو د بایومتریک تکنالوجۍ په اضافه کولو سره یې ستونزې نورې هم ډېرې سوې او په دې سره ویل کېدل چې لا هم درغلیو ته لاره خلاصه سوله. له بله پلوه، په افغانستان کې له مخابراتي شبکو څخه خلک خوشحال نه دي، په ځینو سیمو او لېري پرتو ولسوالیو کې انټرنیټ خو پرېږده، د تلفون خبرې لا امکان نه لري، نو هلته به په اوسني وخت کې په انلاين ډول څنگه ولسمشریزې ټاکنې ترسره سي او په څه ډول سره به ټاکنې ممکنې سي؟ دا ښکاره خبره ده، چې موږ افغانان به د شفافو او رڼو انتخاباتو په پایله کې وکولای سو چې خپل سرنوشت په ښه ډول سره وټاکو، خو په انلاين ډول سره د ولسمشریزو ټاکنو ترسره کېدل په اوسني ضعیف او ناتوانه شرایطو کې چې ډېری هیوادوال مو د سخت غربت سره لاس او گرېوان دي، ناممکن بولم.

د روزې فضایل

روژه ماتی په خرما سره کول

لیکنه او خپږنه: عبدالغفار جیبیر
 فخرالموجودات صلی الله علیه وسلم د روژه ماتی حکم په خرما او اوبو سره فرمایلي دی، دا چې خرما یو انسان ته څومره ارزښت لري او ولې نبی کریم صلی الله علیه وسلم ورباندې تینگار کړی دی؛ نو دا موضوع به څه وروسته جوته شي. اوس دلته مور غواړو چې خرما په قرانکریم، احادیثو او ساینس کې وڅېړو، ترڅو د خرما په ارزښت ځانونه پوه کړو.
 خرما په قران کې: د خرما ذکر د قرانکریم ډېر مختلف ځایونه راغلی دی چې لږلیک یې په داسې شیان سره دی:

- ۱: آیة له تاسو څخه کوم یو دا خوښوي چې د خرما او انگورو باغ ولري چې تر ونو لاندې یې ویالی بهیږي او هرډول مېوې پکښې وي؟ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْثَرَهُمُ النَّخْلُ وَالزَّرْعُ وَالزُّيْتُونُ وَالرَّيْحَانُ وَالرَّمَانُ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ (۱۴۱) الانعام
- ۲: او دی هغه ذات دی چې خپر لرونکي باغونه او بې خپره باغونه یې پیدا کړي دي او د خرماو باغونه او کښتونه یې د بېلا بېلو میوو سره چې له زیتون او انار سره ورته دي او ورته نه دي، پیدا کړي دي. وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ (الانعام ۹۹)
- ۳: او له خرما څخه د هغه له غوټې څخه (دهغه ذریات حاصل له کبله) ځمکې ته نژدې وړی راباسو. وَأَضْرَبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا (الکھف ۳۲)
- ۴: او دوی ته د دوو سړیو بېلگه بیان کړه چې یوه ته مو د انگورو دوه باغونه ورکړل او هغه مو د خرماو په ونو سره چاپېره کړل، او د دغو دواړو ترمنځ مو کښت پیدا کړ. وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ (الشعراء ۱۴۸)
- ۵: او په دغو کښتونو او د خرماو په بڼونو کښې چې وړي یې له

څنگه په روژه کې د قرآن کریم ختم وکړم؟

نن خلک ټول د ژوند په کارونو مصروفه دي، څوک وخت نه لري چې تلاوت وکړي، څوک بیا اراده لري چې تلاوت وکړي، موقع په لاس نه ورځي. څوک بیا هم وخت لري او هم د تلاوت کولو موقع په لاس ورسي، خو تر څو دقیقو تلاوت وروسته سترې سي او بیا په ورځو ورځو قرآن کریم نه را خلاصوي. ددې لپاره یوه داسې طریقه پکار ده چې په مټ باندې ئې مور کولای سو، ډېر به اسانه سره ځان د قرآن کریم په تلاوت عادت کړو او هره ورځ بیا دغه عادت په ډېره اسانۍ سره تر سره کړو. د قرآن کریم د حروفو اندازه (Font size) چې نن دنیا کې رواج دی، یو قرآن کریم تقریبا د ۵۵۰ څخه تر ۶۵۰ صفحي کېږي. راسی، مور به یو قرآن کریم ۶۰۰ صفحي ونیسو.

له پنډه ډکه کیسه!

دربیم قصاب تیره یې وکتله، چې وزن یې پوره و. له قصابه یې وپوښتل؛ ژوند دي څنگه تېرېږي؟ قصاب وویل؛ شکر الحمدلله ډېر ښه ژوند مې دی، تر ډېرو خلکو مې اولادونه، ښځه، کور، مال او ملک ښه دی، ډېر خوشاله یم! بهلول ترې روان شو، کله چې سلطان محمود ته ورسېد، سلطان ترې پوښتنه وکړه؛ د قصابانو تېرې څنگه وي؟ بهلول وویل؛ د یو څو قصابانو تېرې کمې وي! سلطان وویل؛ نو ولې دې رانه وستل، چې سزا مو ورکړې وای؟ بهلول وویل؛ الله (ج) سزا ورکوله، د چا چې تېرې کمې وي، ښه ورځ یې نه درلوده. نن ورځ چې د مسلمانانو حالات په دنیا کې سم نه دي، همدې ته ورته داستانونه لري، اکثریت خلک مو په دنیوي ژوند کې صادق، رښتیني او صفا زړونه نه لري.

- ۱۵: او په هغو کې مو د خرماو او انگورو له ونو څخه باغونه جوړکړی او په هغو کې مو چېنې جاري کړي دي. فِيهِمَا فَآكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرَمَانٌ (الرحمن ۶۸)
- ۱۶: په هغو کې هر ډول خوندورې مېوې، (لکه) خرماوې او انار دي. وَهَرَىٰ إِلَيْكَ الْجُدُوعُ النَّخْلَةَ سَاقِطَةً عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِيًّا (مریم ۲۵)
- ۱۷: او وځنډه خپل ځانته بېخ د خرما، چې راتوی کاندې پر تا خرما پخې لندې تازه. فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا (مریم ۲۶)
- ۱۸: پس خوره (دا خرما) او څښه (دا اوبه) او (رڼې) یخې کړه سترگې خپلې (په عیسی او خوشحاله شه). او همدار نکه په (طه ۷۱)، (القمر ۲۰)، (الحاقه ۲۰) کې د خرما یادونه شوې ده. دلته که موږ د خرما ارزښت ته وگور، نو دا راته جوتیږي چې په دغه وخت کې حضرت بی بی مریم رضی الله عنها په نس کې چې حضرت عیسی علیه السلام و او خدای جل جلاله ورته د داسې شي (خرما) د خوراک امر وکړ چې یقینا د دې لپاره کېمیا وه، که چېرې له خرما پرته، بله غذا بی بی مریم رضی الله عنها ته په دغه وخت کې غوره وای؛ نو الله جل جلاله به ورته ویلې وای، لکه چې په حدیث شریف کې هم داسې راځي، الله جل جلاله ته ترخرما بل شی غوره نه و، نو ځکه یې دخرما دخورلو امر ورته وکړ او له دې ایات څخه دا خبره جوته شوه، چې د یو انسان لپاره خرما پوره غذا او دوا ده. **نور بیا...**

میاه افغان پرده پلورنځی

ساده (رینگ) عمودي او افقي زیبرا ډیزاین پردې، د پردو د نصب توکي (راډونه، ډبل چینل او سینگل چینل pvc براکتان) او نور د پردو کارونه په مناسب قیمت او ښه کیفیت گرانو ښاریانو ته په کم وخت کې عرضه کوو.

پته: شهرنو، د سره صلیب دفتر لمر خاته خوا، د شهرنو حمام اړخ

وتس اپ: 070000434

معلوماتي

د نړۍ ۱۰ ستر مسجدونه!

ژباړه: عزت الله ذکي

۹: بیت المکرم ملي مسجد - بیت المکرم ملي مسجد د بنگله دېش لومړی لوی او په نړیواله کچه لسم لوی مسجد دی، چې ددغه هیواد پلازمېنه دهکه کې موقعیت لري.

په ۱۹۹۳م کال کې اعمار سوی دی.

۷: بادشاهي مسجد - بادشاهي مسجد د پاکستان یو له لویو مسجدونو څخه دی، چې د لاهور ښار یو څنډه کې موقعیت لري او په یوه وخت کې ۱۰۰ زره کسان عبادت کولای سي.

۵: الجزایر مسجد - الجزایر مسجد د الجزایر یو له لویو مسجدونو څخه دی، چې پر یوه مهال کې ۱۲۰ زره کسان عبادت کولای سي. دغه لوی مسجد د الجزایر پلازمېنه الجزایر کې په ۲۰ زره متره مربع مځکه کې اعمار سوی، چې رغښتي چاري یې لاهم دوام لري.

۱۰: شیخ زاید مسجد - شیخ زاید مسجد د عربي متحده اماراتو تر ټولو لوی مسجد دی، چې ددغه هیواد ابوظبی کې په ۱۷ زره متره مربع مځکه کې اعمار سوی او په یوه وخت کې ۴۱ زره عبادت کوونکو ظرفیت لري.

۸: آلاکبر مسجد - آلاکبر مسجد د اندونیزیا دویم لوی مسجد دی، چې ددغه هیواد سورابیا ښار کې موقعیت لري او هممهاله کې ۵۹ زره تنه عبادت کولای سي.

چې په یوه وخت کې ۱۷۵ زره تنه پکې عبادت کولای سي.

۳: استقلال مسجد - استقلال مسجد د اندونیزیا له اوله درجه لویو مسجدونو څخه شمېرل کېږي، چې ددغه هیواد په پلازمېنه جاکارتا کې موقعیت لري. دغه لوی مسجد کې پر یوه مهال ۲۰۰ زره نفر عبادت کولای سي.

۱: الحرام مسجد - الحرام مسجد د نړۍ تر ټولو لوی او ستر مسجد دی، چې پر یوه وخت کې یو نیم میلیون کسان عبادت کولای سي.

۲: نبوي مسجد - نبوي مسجد په نړیواله کچه دویم تر ټولو لوی مسجد دی، چې پر یوه وخت کې یو میلیون کسان عبادت کولای سي. نبوي مسجد د فخر الموجودات او سرور کاینات حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم

۴: تاج المسجد - تاج المسجد د هندوستان یو له لویو مسجدونو څخه دی، چې ددغه هیواد بهوپال آیالت کې موقعیت لري. دغه لوی مسجد په ۴ سوه زره متره مربع مځکه کې اعمار سوی،

۱: الحرام مسجد - الحرام مسجد د نړۍ تر ټولو لوی او ستر مسجد دی، چې پر یوه وخت کې یو نیم میلیون کسان عبادت کولای سي. د نړۍ دغه ستر او لوی مسجد د سعودي عربستان مکه ښار کې په ۳۵۶ زره متره مربع مځکه کې اعمار سوی او یوه برخه کې یې بیت الله شریف هم واقع ده، چې هرکال په میلیونو حاجیان هم ورځي.

۲: نبوي مسجد - نبوي مسجد په نړیواله کچه دویم تر ټولو لوی مسجد دی، چې پر یوه وخت کې یو میلیون کسان عبادت کولای سي. نبوي مسجد د فخر الموجودات او سرور کاینات حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم

له سبو چمتو سوي غوښه

د چاپېریال په اړه اندېښنې او ورسره تړلي روغتیايي فکتورونو او اغېز یې د دې سبب سوی چې انسانان په خپلو ورځنیو خوږو کې د غوښې او د نورو حیواني تولیداتو او محصولاتو پر ځای سبو ته مځه کړي.

د دې لپاره چې په سبو یا تر کارۍ د غوښې مینه ماته سوي وي، اوس ماهرین له سبو څخه جوړه غوښه اصلي غوښې ته په ورته بڼه چمتو کوي. ماهرین وايي، دا د غوښې بوي لري، د غوښې په څېر سور رنګ لري او ان خوند یې هم د غوښې غوندې دی. دغه راز خوراكي تولیدات بازار ته وړاندې سوي دي او ساینس پوهان هڅه کوي چې دغه مواد په لابراتوارونو کې هم تولید کړي.

د دغې غوښې لومړې ډول یې له بوټو جوړه سوي چې دا ډول له وړاندس په رستورانونو او پلورنځیو کې سته. رپوټونو کې ویل شوي، د دې تولیداتو مخ پر ودې بازار ارزښت څلور اعشاریه شپږ میلیارده ډالرو ته رسېږي.

تېره اونۍ د یوه امریکایي شرکت Beyond Meat (یا له غوښې هاخوا شرکت ارزښت درې اعشاریه اته میلیارده ډالرو ته ورسېد. له بوټیو جوړه غوښه

په داسې توګه چمتو سوي چې اصلي غوښې ته خورا زیاته ورته ده او کله چې خوړل کېږي له اصلي غوښې سره یې توپیر نه سي کیدای. دغه غوښه د غنمو، پټاټو او نخودو په ګډون د ځینې بوټیو او دانو له پروټیني برخو چمتو کېږي. دویم ډول مصنوعي غوښه چې د پاکې غوښې یا کلچر غوښې په نامه یادېږي، د حیواناتو له بنسټیزو ژونکو یا حجرو څخه جوړېږي. دغو ژونکو ته په لابراتوار کې وده ورکول کېږي او د تولید پروسه یې هغې

ساینسي پروسې ته ورته ده چې د تیشوز او نورو غړو په تولید کې ورته کار اخیستل کېږي. د دغه ډول تولید لپاره د بنسټیزو ژونکو استعمال اجازه ترلاسه کول یوه ننگونه بلل کېږي. ماهرین وايي، که د خوږو خوندیتوب ادارې اجازه ورکړي، ښايي راتلونکو دوو کلونو کې دغسې غوښه د اروپا بازارونو ته وړاندې سي، خو د امریکا په متحدو ایالاتونو کې ښايي دغه پروسه یو څه زیات وخت واخلي.

FOLLOW US ON

@TATOBAYNEWS

تاتوبی ټویټر پاڼه

موږ تعقیب کړئ او له ورځنیو تازه پېښو ځان خبر کړئ

Tatobayn | Tatobaynews | Tatobaynews

د ایټالیا په ابروزو سیمه کې د مارانو مېله جوړېږي، دا مېله په داسې شکل جوړېږي چې د یو مذهبي مشر د بت په غاړه کې ژوندي ماران اچول کېږي. د رسنیو د راپورونو په حواله، د ایټالیا په کوکبولو نومي لرغونی کلی دی چې دا مېله پکې هر کال جوړېږي. ځایي اوسېدونکي د مذهبي مشر لګین بت جوړوي او په غاړه کې ورته ژوندي ماران اچوي، بیا یې په کوڅو کې گرځوي. دغې مېلې ته د سپرپاري نوم ورکړل سوی دی، چې د مذهبي مشر سان دومینیکو دي سورا په یاد ترسره کېږي. د نوموړي په اړه د سیمې خلکو بارو دا دی چې ۱۱ زېږدیزه پېړۍ کې یې د معجزې په توګه د سیمې له کروندو ماران لېږي کړي وو.

په ایټالیا کې د مارانو مېله

په روژه کې له تندي څخه د مخنیوي لارې چارې!

وخته پورې پاتې کېدلای سې او د انسان سره د تندي په نه محسوسولو کې ډېره مرسته کوي. مجربینو په تازه سبزیو کې بادرنګ ته ځانګړی مقام ورکړی دی، او ویلي یې دي، چې بادرنګ د تازه سبزیو څخه دی، چې د انسان بدن یخ ساتي، او له تندي سره تر بل هر څه ښه مباره کوي.

بادرنګ په تازه سبزیو کې تر ټولو زیاتې اوبه او فایبر لري، چې اعصابو ته آرامي ور په برخه کوي، د هضم په پروسه کې ځانګړې رول لوبوي او د گردو په پاکوالي کې ښه ونډه لري. پشملي کې له مالګې، ترېو پنبې، هغه خواړه چې تروشي یا رنگونه ورګډ شوي وي، استفاده مه کوئ، ځکه تنده زیاتوي، او د دې پر ځای د لیمو له اوبو څخه ګټه واخلي!

خواړه جوړونه، بوره لرونکي اوبه او یا خالصه بوره هم مه کاروئ، ځکه دوی له حجرو او وینې څخه مایعات خارجوي، چې له کبله یې د انسان بدن اوبو ته ضرورت مومي.

د خواړو اوبو تر څنګ له الکل لرونکو مشروباتو څخه استفاده مه کوئ، لکه پېسې. ځکه دا

باید ورزش ونه کړی شي، ځکه دا د انسان انرژي کموي، او د روژې پر مهال انسان انرژي ته ډېره اړتیا لري، چې په کموالي سره یې د تندي احساس ژر کېږي. د روژه ماتي او پشملي په منځ کې باید اته ګیلانسه اوبه وڅښل شي، تر څو دوه یا درې

لیتره برابرې شي. اوبه باید وقفه په وقفه وڅښل شي، په یو ځل ډېرې او زیاتې یخې اوبه څښل، د هضم په پروسه کې ستونزې پیدا کېږي، د معدې واړه رګونه تنګوي، په معده کې ستونزې راپیدا کوي، نو باید اوبه په کافي اندازه، ډېرې یخې نه او ورو، ورو دې وڅښل شي.

په کال کې یوه میاشت روژه نیول د الله تعالی له لوري پر مسلمانانو فرض کړل سوې ده، نو هر مسلمان د الله تعالی د دغه امر د پر ځای کولو پوره هڅه کوي. دا چې په روژه کې خوراک او څښاک په ټوله ورځ کې منع دی، نو د تندي د مخنیوي لپاره زموږ د روغتیايي برخې همکار ښاغلي (باتور غیرت) د خپلو مینه والو په غوښتنه د دغې مسئلې په اړه ځانګړې راپور جوړ کړی دی، چې دا دی ستاسو مخ ته یې ږدو!

په روژه کې ولي انسان تړی کېږي؟

د انسان په بدن کې دوه عناصر موجود دي، چې یو سوډیم نومېږي او بل پوتاشیم، دغه عناصر د حجرې د بندني او دننه موقعیت لري، کله چې د دغو دوه عناصرو غلظت ټوپېر ومومي، نو انسان د تندي احساس کوي، یعنې سوډیم له حجرې خارج سي او پوتاشیم داخل سي، نو د انسان مرکزي حکومت (اعصابو) ته د اوبو د کموالي خبر ورکول کېږي.

د اوبو د نه څښلو له کبله روغتیايي زیانونه: کله چې تنده زیاته محسوس سي، انسان له یو

د غاښ درد اسانه درملنه

یو ګیلان ترمو اوبو کې واچوئ او بیا پرې خوله کنګال کړئ، ورسره مو د غاښونو په منځ کې نښتي ټوټې لیرې کړي او درد آرامیږي. همدارنګه د التهاب درملنه هم کوي. ۲- د واوړې ټوټه یا یخې اوبه: یو ټوټه واوړه (یخ) په یو دستمال کې واچوئ او په هغه ځای کې غاښ مو درد کوي؛ کېږدئ، دغه کار هر یو ساعت بعد تکرار کړئ ورسره مو غاښ ته د وینې جریان کمیږي، التهاب کموي او درد مو آرام کېږي.

۳- هوګه: یو پلې هوګه پاکه کړئ، لږه یې زخمي کړئ، لږه مالګه هم پرې واچوئ او د درد کوونکي غاښ لاندې یې کېږدئ. د څو دقیقو لپاره یې د غاښ لاندې ونیسئ، درد به مو آرام شي. لیکنه: ډاکتر اجمل درمان

۱- د مالګې اوبو په وسیله پرېمنځل: د مستو خورلو یوه یا دوه کاجوغي په اندازه مالګه په

که د امونو مینوال یاست نو حتمي یې ولولئ!

چې نن سبا ور څخه په ټوله نړۍ کې د یوې ارزښتناکې مېوې په توګه ګټه اخیستل کېږي. ام د بتاکاروتن، وېټامین ای، وېټامین سي او پوتاشیمو اصلي منبع ګڼل کېږي. نیم ام د بلي مېوې له یوه واحد سره برابر دی چې ۷۰ کالوري انرژي لري. د امو یو ګیلان یخ جوس څښل په طبیعي ډول ستاسو بدن د انرژي له اړخه پر ځان

بسیا کوي چې عمده علت یې هم په امو کې په ډېره پیمانه د فرکتوز شتون دی. دا چې ام په خپل ترکیب کې په زیاته اندازه فرکتوز لري نو پر دې اساس د هغه غوړینو او کلکو غذايي موادو په هضم کې هم ډېره مرسته کوي، کوم چې د فایبر د نه شتون له امله په معده او هاضمي سیستم کې د ډېرو خطرناکو ناروغيو د رامنځته کېدو لامل ګرځي. له روژه ماتي وروسته د امو د جوسو څښل د خېټې درد، د معدې پرسوب او دغه راز په لویو کلمو کې د گازو د تولید مخه نیسي. په خالي معده د امو خورل مو د معدې له ستونزو سره مخ کوي. د ام له خورلو مخکې یې پوست لرې کړئ؛ ځکه ډېری کسان د ام له پوست سره حساسیت پیدا کولای شي.

په روژه کې د خوړو غذايي ارزښت ته پام وکړئ

پشملي ته په را پورته کېدو خوب ته ډېر ارزښت ورکوي، خو دا له ځان سره جفا ده. له یوې خوا له ټاکلي ثواب څخه ځان محروموي او له بلې خوا یې روغتیا ته زیان اوړي. ۲- په روژه ماتي ډېر خواړه مه خورئ: لکه څنګه چې مو مخکې وویل، ارو مرو د پشملي لپاره پورته شئ؛ ځکه که پشملي ونه کړی، د ورځې په اوږدو کې ډېر وړي کېږي او هغه ده چې په روژه ماتي باید ډېر خواړه وخوړی. په یو ځل ډېر خواړه مو بدن ته زیان رسوي. ۱۱ مخ

حمیدالله حمیدي د روژې مبارکه میاشت د خدای پاک د مېلمستیا میاشت ده. دا چې دغه میاشت د کلونو په تېرېدو سره په بېلابېلو فصلونو کې راځي، نو څومره چې ورځې اوږدېږي او گرمي زیاتېږي، نو غذايي ارزښت هم پکې دوه برابره کېږي. د دې لپاره چې د معدې له ناروغيو او ستونزو سره مخ نه شئ، باید په روژه ماتي او پشملي کې داسې خواړه وخورئ چې غذايي ارزښت یې یو څه زیات وي، څو مو د ورځې په اوږدو کې د بدن انرژي دومره پوره کړي، چې تر بل روژه ماتي پورې ورسېږی. په روژه کې د بدن د اوبو کمښت روژه نیونکي له ستونزو سره مخ کوي، ځکه د سهار له اذانه د ماښام تر اذانه پورې بدن ته خواړه نه رسېږي او بل دا چې پشملي ته پورته کېدل، هم انسان بې خوبه کوي. بې خوبې او د بدن د اوبو کمښت دواړه چې سره یو ځای شي، نو د سخت سردرد

Advertisement for a medical laboratory. It features a collage of images including a microscope, test tubes, and a person in a lab coat. The text reads: 'لمر طبي لابراتوار او واکسيناسيون مرکز' (Lamr Medical Laboratory and Vaccination Center). Below it, it says 'ښه درملنه په ښه تشخیص سره کېږي' (Good treatment with good diagnosis). At the bottom, it provides contact information: 'مرکزي دفتر: عيدگاه دروازه، د خرقي شريفی کوخي څنگ ته، کندهار ښار' (Central Office: Eidgah Darwaza, Kharaqy Sharifi, near Kohki, Kandahar City) and the phone number '+93 (0) 70 57 57 175'.

سپورټ

افغانستان په دوه منډو سکاټلنډ مات کړ

د گلبدین نایب په مشرۍ افغان اتلانډ د سکاټلنډ پر وړاندې په دوهمه یو ورځنۍ نړیواله لوبه کې بریا خپله کړه او سکاټلنډ لوبډلې ته یې په D/L Method سره په دوه منډو ماته ورکړه. د افغانستان او سکاټلنډ دوهمه یو ورځنۍ نړیواله لوبه په ایډنبرا کې ترسره شوه. د لوبې پچه سکاټلنډ وگټله او لومړی یې د توپوهنې پرېکړه وکړه. په ټاکلو ۵۰ اوونو کې سکاټلنډ د ۷ لوبغاړو په سوځېدو سره ۳۲۵ منډې وکړې او افغانستان ته یې د ۳۲۶ منډو هدف وټاکه. د سکاټلنډ له خوا کالم مکلوید ۱۰۰ او کیلي کوټز ۷۹ منډې وکړې. گلبدین نایب ښه توپ اچوونه ترسره کړه او ۳ لوبغاړي یې وسوځول، همدا راز حمید حسن هم په توپ اچوونه کې وځلېده او دوه ویکټې یې ترلاسه کړې او افتاب عالم هم دوه لوبغاړي له میدان وويستل. د یاد هدف پوره کولو لپاره افغان اتلانډ توپوهنه پیل کړه، د افغانستان لومړی ویکټه په ۲۸

منډو وسوځېده خو د دویمې ویکټې لپاره محمد شهزاد او رحمت شاه ښه ملگرتیا وکړه او د افغانستان منډې یې ۱۲۱ ته ورسولې. د محمد شهزاد له سوځېدو وروسته حشمت الله شهیدي توپوهنې ته راغی او له رحمت شاه سره یې ښه ملگرتیا وکړه چې د افغانستان منډې یې ۲۳۰ ته ورسولې. رحمت شاه په زړه پورې توپ اچوونه ترسره کړه او په ۱۱۳ منډو وسوځېد. همدا راز حشمت الله شهیدي په ۵۹ او اصغر افغان په ۲۲ منډو ناسوځېدلي پاتې شول. محمد شهزاد بیا ۵۵ او حضرت الله څاخي ۱۴ منډې کړې وې. افغانستان په ۴۴.۵ اوونو کې د ۳ لوبغاړو په سوځېدو سره ۲۶۹ منډې کړې وې چې لوبه د باران له امله درېدنه او وروسته د D/L Method له لارې افغانستان په دوه منډو سکاټلنډ مات او په دویمه یو ورځنۍ نړیواله لوبه کې یې بریا خپله کړه. د ښې توپوهنې ترسره کولو له امله رحمت شاه

په کندهار کې د فوټسال سیالۍ پیل سوې

د کندهار په لوبستان ورزشي جمنازیم کې د روژې په مناسبت د فوټسال شپنۍ سیالۍ پیل سوې، چې په کښي ۳۲ لوبډلې به یو د بل په وړاندې ولوبېږي. ددې ټورنمنټ هره شپه دوه دوې لوبې ترسره کېږي، چې یادي لوبې به یې د روژې میاشتي تر وروستیو ورځو پورې دوام وکړي. د لوبستان ورزشي جمنازیم مسئولین وايي، چې د دې ټورنمنټ لومړۍ لوبه ماخستن ۱۰ بجې او دوهمه لوبه بیا ماخستن ۱۱ بجې پیل سول. د دوی په خبره، چې د دې سیالیو څخه یې موخه لوبغاړو ته په روژه کې د فوټسال لوبو زمينه برابرول دي. په دې سیالیو کې گډونوال لوبغاړي هم خوښ دي، چې دا ډول سیالۍ ورته جوړېږي. په کندهار کې د روژې میاشتي له پیله د فوټسال تر څنگ د فوټبال او کرکېټ شپنۍ سیالۍ په بېلابېلو سیمو کې پیل سوې، چې د شپې ورته په زرگونه مینوال ورځي.

افغانستان او ایرلنډ دوه لوبې کوي

ټاکل سوې، چې افغانستان به له نړیوال جام وړاندې دوه پنځوس اوریزي لوبې د روانې مۍ میاشتي په ۱۹ او ۲۱ مه نیټه د ایرلنډ پر وړاندې ترسره کړي. د افغانستان او ایرلنډ ترمنځ تراوسه ۲۵ پنځوس اوریزي لوبې ترسره شوې دي، چې دولس یې افغانستان او دولس لوبې یې ایرلنډ گټلي، خو یوه لوبه یې یې پایلې پای ته رسيدلې ده. افغانستان تازه له سکاټلنډ نه د دوو یو ورځنیو لوبو سیریز یو د صفر پر وړاندې گټلی دی. افغانستان یادي لوبې د ۲۰۱۹ کال د پنځوس اوریزي نړیوال جام سیالیو ته د چمتوالي لپاره ترسره کوي. افغان کرکټ ټیم د نړیوال جام په وارمپ (تمریناتي) لوبو کې د پاکستان سره د روانې مۍ میاشتي په ۲۴ مه او د کوربه انگلینډ سره په ۲۷ مه نیټه لوبه کوي.

حمید حسن: په نړیوال جام کې به ښه ولوبېږم

د لوبې غوره لوبغاړی ونومول شو. یاده دې وي چې د افغانستان او سکاټلنډ لومړی یو ورځنۍ نړیواله لوبه د اورنټ له امله نه وه ترسره شوې او د دوه لوبو په لړۍ کې افغانستان د یوې لوبې په بریا سره یاده لړۍ په خپل نوم کړه.

او ښه به ولوبېږي. حمید حسن وویل، چې د تیرو څلور نیمو میاشتو را پدې خوا د افغان لوبډلې سره یې په بېلابیلو برخو کې تمرینونه ترسره کړيدي او راتلونکی نړیوال جام ته یې پوره چمتوالی نیولی. هغه دا هم وویل، چې دا نړیوال جام به یې وروستی وی، خو په شل اوریزه سیالیو کې به څو کلونه نور هم په افغان ټیم او نورو تجارتي لیگونو کې ولوبېږي. د افغانستان د ملي لوبډلې سره یو ځلي بیا یو ځای سوي دا تیز توپ اچونکي لوبغاړي د غوراوي کمېټې څخه مننه وکړه، چې پر ده یې باور وکړ او یو ځلي بیا یې په ملي لوبډله کې شامل کړ. افغان کرکېټ بورډ ۲۰ ورځي مخکې د کرکېټ نړیوال پنځوس اوریزه جام ته خپله ۱۵ کسيزه لوبډله اعلان کړه، چې په دې ډول ده:

د افغانستان د کرکېټ ملي لوبډلې تیز توپ اچونکي حمید حسن په یوې تازه مرکه کې ويلي، چې د ۲۰۱۹م کال نړیوال جام کې به د افغانستان لپاره ښې لوبې ترسره کړي

تاتنهام د لومړي ځل لپاره د اروپا د اتلانډو فوټبال لیگ پایلوبي ته لاره پیدا کړه

د اروپا د اتلانډو فوټبال لیگ څو میاشتي مخکې د ۳۲ لوبډلو تر منځ پیل سو، چې تېره او روانه اوونۍ یې نیمه پایلوبي د تگ او راتگ په ډول ترسره سوې. د فوټبال د دې ټورنمنټ نیمه پایلوبي ته ۴ لوبډلو تاتنهام، لیورپول، بارسلونا او آژاکس لاره پیدا کړې وه، چې لیورپول بارسلونا ته او آژاکس بیا تاتنهام ته په ماتې ورکولو سره پایلوبي ته لاره وموندله. لیورپول لومړی تېره اونۍ د بارسلونا سره د بارسلونا په کورني لوبغالي نیوکمپ کې ولوبېد، چې بارسلونا ۳ گولونه پر ۰ لیورپول ته ماته ورکړه، خو لیورپول د راتگ په پړاو لوبه کې په خپل کورني لوبغالي آفیلډو کې بارسلونا ته ۴ گولونه پر ۰ سخته ماته ورکړه خپله پایلوبي ته ووت او بارسلونا یې پرېښوده، چې پایلوبي ته ووځي. بل پلوه په دوهمه نیمه پایلوبي کې تېره اونۍ تاتنهام د آژاکس لوبډلې کورنټوب وکړ، چې آژاکس - تاتنهام ته ۱ گول پر ۰ ماته ورکړه. د راتگ په پړاو لوبه کې آژاکس د تاتنهام لوبډلې سره یو ځلي بیا ولوبېد، چې تاتنهام ۳ گولونه پر ۲ آژاکس ته ماته ورکړه. دا لوبه آژاکس خورا ښه راپیل کړه، چې تاتنهام ته یې په ۵مه او ۳۵مه دقیقه کې گولونه ورکړه، خو تاتنهام خپل مړال دلاسه ورنکړ او درې گولونه یې د یوه لوبغاړي لوکاس مورا په واسطه د لوبې په ۵۵، ۵۹ او ۹۰یمه دقیقه کې ترسره کړي. دا چې لوبه ۳ گولونه پر ۳ گولونو مساوي سوه، خو تاتنهام د آژاکس په کور کې تر آژاکس ډېر گولونه ولگول، نو یې دا حق ترلاسه کړ، چې پایلوبي ته ووځي. په دې سره د تاتنهام کلب په ۱۳۶ کلني تاریخ کې لومړی ځل دی، چې د دې لوی ټورنمنټ پایلوبي ته ځان رسوي. د انگلستان دا لوبډله به د اروپا د اتلانډو فوټبال لیگ پایلوبي د راتلونکي جون میاشتي په لومړۍ نیټه د بلي انگلستانۍ لوبډلې لیورپول سره ترسره کړي. دا پایلوبي په هسپانیا کې د اتلانتیک ماډرید په کورني لوبغالي واندا میترو پولیتانو کې د شپې ۱۱:۳۰ بجې پیلېږي.

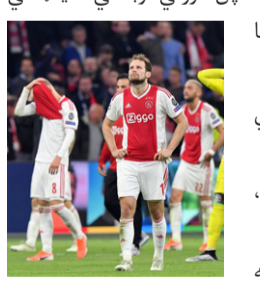

مانچسټر سیتی د انگلستان د فوټبال غوره لیگ وگاټه

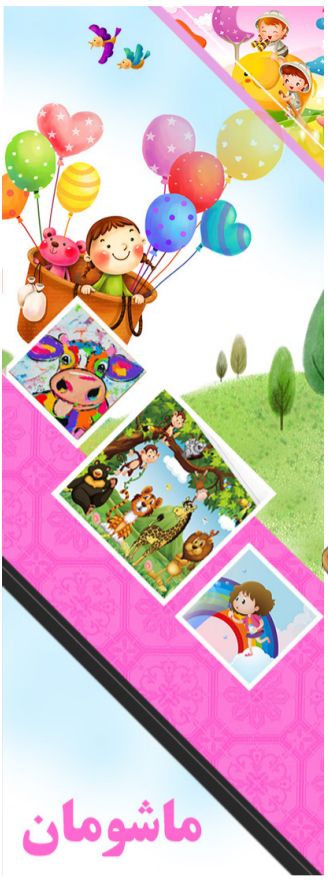
لسیزه کې د اروپا په فوټبال کې تر ټولو بریالی روزونکی بلل کېږي. کارډیف، فولهم او هدرزفیلډ هغه درې لوبډلې وې چې سر کال د جدول په پای کې راغلې او راتلونکی کال به د غوره لیگ په سیالیو کې گډون نه کوي. د اروپا د چمپینز لیگ یا د اتلانډو لیگ پایلوبي د انگلستان د لیورپول او تاتنهام هاتسپرز ترمنځ ترسره کېږي. همدا راز د اروپا لیگ پایلوبي ته هم د انگلستان چپلسي او ارسنال لوبډلې رسېدلې دي.

د مانچسټر سیتی لوبډلې نن یکشنبې برایتین لوبډلې ته په څلور/یو ماتې ورکولو سره د انگلستان د فوټبال غوره لیگ وگاټه. دا د انگلستان د فوټبال غوره لیگ سیالیو کې لومړی ځل دی چې یوه لوبډله دوه پرله پسې کاله دا اتلولۍ گټي. د سپر لوبیز کال سیالي تر ډېره د مانچسټر سیتی او لیورپول لوبډلو ترمنځ وه، چې د لوبیز کال تر وروستی ورځې یې دوام وکړ. په پای کې مانچسټر سیتی له ۳۸ لوبو وروسته په ۹۸ پاینتونو سره اتله شوه، او لیورپول په ۹۷ پاینتونو سره دویم ځای واخیست. د چپلسي لوبډلې ۷۲ پاینتونو سره درېیم او تاتنهام هاتسپر لوبډلې ۷۱ پاینتونو سره څلور ځای خپل کړ. پنځم ځای د ارسنال لوبډلې په برخه شو. خو د انگلستان یوې بلې

د مانچسټر سیتی لوبډلې نن یکشنبې برایتین لوبډلې ته په څلور/یو ماتې ورکولو سره د انگلستان د فوټبال غوره لیگ وگاټه. دا د انگلستان د فوټبال غوره لیگ سیالیو کې لومړی ځل دی چې یوه لوبډله دوه پرله پسې کاله دا اتلولۍ گټي. د سپر لوبیز کال سیالي تر ډېره د مانچسټر سیتی او لیورپول لوبډلو ترمنځ وه، چې د لوبیز کال تر وروستی ورځې یې دوام وکړ. په پای کې مانچسټر سیتی له ۳۸ لوبو وروسته په ۹۸ پاینتونو سره اتله شوه، او لیورپول په ۹۷ پاینتونو سره دویم ځای واخیست. د چپلسي لوبډلې ۷۲ پاینتونو سره درېیم او تاتنهام هاتسپر لوبډلې ۷۱ پاینتونو سره څلور ځای خپل کړ. پنځم ځای د ارسنال لوبډلې په برخه شو. خو د انگلستان یوې بلې

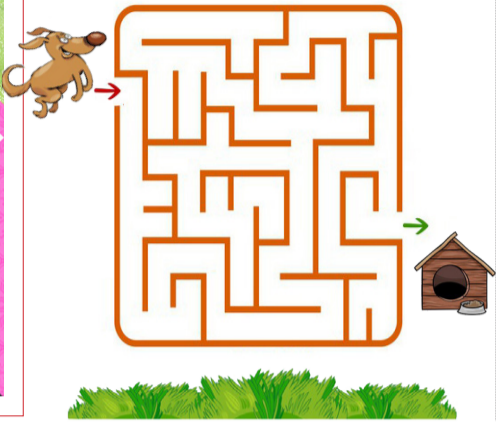

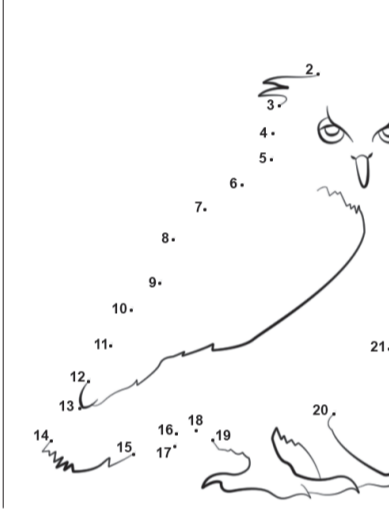

وکړئ! مرسته

السلام عليكم گلایو ماشومانو!
خدای (ج) دي وکړي چې روغ، جوړ او خوشحاله اوونۍ به مو تېره کړي وي.
گلایانو، دغه سپی له خپل کور څخه ورک دی، تاسي ورسره مرسته وکړئ او تر خپل کوره پوري ئې ورسوئ.

ماشومان

السلام عليكم بنایستو ماشومانو!
هیله ده روغ او خوشحاله به یاست.
دا مرغه د خپل قلم پواسطه د شمېرو په تعقیب سره رسم کړئ او وروسته ئې رنگ کړئ.

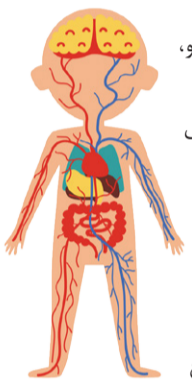
ونه ولاړه وه، په دې ونه کي ښکلې او مهربانه کفتره ناسته وه، کفترې چې د مېرې بېچاره نارې او غوټې ولیدې، ډېر ژر یې له ونې یوه پاڼه راوشکوله او د چینې په منځ کي یې د مېرې تر څنگ ایله کړه، مېرې د پاني په لیدو خونین سو، په منډه ور وخوت. د پاني په مرسته د چینې سپینو اوبو پر سر و چې ځمکي ته راووت. مېرې توپ کړ له پاني راکښته سو.
لږ گړی ورسره، یو ښکاري له سیمې تېرېده، د کفترې په لیدو یې غوښتل چې کفتره په خپله غولکه ښکار کړي، خو مېرې چې د ښکاري بیرحمة او ظالمانه کړنه ولیده، ډېر ژر یې ښکاري پر پښه وچپچه، ښکاري چیغه کړه، خور سو، کفترې چې د ښکاري غلبه واورېده سمدرستي والوتله.

یو وخت د اوري (دوبي) ټکنده غرمه وه، یو تری مېرې کښته پورته، ستری ستومانه، وچ حلق لالپانده په اوبو پسې گرځېدی، تر ښه ډېر وخت وروسته یې د اوبو یوه چینه پیدا کړه، مېرې د چینې څنډي ته ور څېرمه پر یوه شین واښه د ختلو هڅه وکړه چې اسانه د چینې سپینې او پاکي اوبه وڅښي، خو ناڅاپه یې پښه وښویدې، د چینې ډنډ ته ور ولوېد.
نږدې و چې د چینې په ډنډ کي ډوب سي، خو خوشبختانه د چینې پر غاړه یوه لویه جگه

د انسان د بدن جوړښت

د خپل بدن د جوړښت په اړه څومره مالومات لرئ؟ نن د انسان د بدن د جوړښت په اړه مالومات درکوو، خو ځیني جالب او هېښنده ټکي مو هم پکي رااخیستي دي، هیله ده وېې لولئ، خو که تاسي ته هم داسي مالومات یاد وي، زموږ سره یې هرو مرو شریک کړئ.

بدن د یوه ژوندي موجود د غړو ټولگي ته ویل کېږي. یا په بل عبارت د انسانانو، حیواناتو او یا نباتاتو فزیکي جوړښت ته بدن یا جسم ویل کېږي.
کله چې انسان بلوغ ته ورسېږي، نو جسم تقریباً د ۱۰۰ تریلیونه ژونکو یا باکټریاوو لرونکی وي. دغه ژونکي په بیولوژیکي ډول تنظیمېږي او ټول جسم جوړوي.
په منځني ډول د یوه نارمل نارینه جگوالی په پرمختللیو هیوادونو کي له یو اعشاریه اووه تر یو اعشاریه اته متره او د یوې نارملې مېرمنې جگوالی تقریباً له یو اعشاریه شپږ تر یو اعشاریه اووه متره پوري لوړ وي.
خو د انسان د وجود په اړه ځیني جالب او حیرانونکي مالومات هم دا دي:
د انسان د پرنجې سرعت په یوه ساعت کي ۱۵۰ کیلومتره دی. نارمل یاني روغ کس د شپې له خوا په یو ځل ۳۰۰ ستوري لیدلای سي.

د انسان زړه په یو کال کي اووه دېرش میلیونه اته سوه او درې ځلوېښت زره او دوه سوه (۳۷۸۴۳۲۰۰) ځله درزا کوي، غورځي. د انسان وینستان د میاشتي یو انچ اوږدېږي. په شپږ کلنۍ کي د انسان دایمي غاښونه را پورته کېږي. د انسان په بدن کي د وینې سرعت په یوه ساعت کي ۷۵ مایله دی. د انسان په بدن کي شپږ پونډه (۲،۷۲ کیلو) وینه ده.

فیسبوگ

کړل، مخکې یې دا فایرونه ما په ورو جلسو او غونډو کي اوریدلي او لیدلي.
په هرحال، که چیرته د تخریبونکو ډلې افشا شي، دا به د والي صیب لوی جرائت وي، دې وطن کي داسې کار کول، غټ ریسک او ځانته دښمني اخیستل دي. اصل کي د انسان ژوند هله مزه کوي چې د ټولني د هوساینې لپاره ځان ویلي کوي.
هیله ده والي صیب د روانو ستونزو او پټو خامارانو په اړه تل سپین او ولسي وغږېږي!

د ورځني تازه مسایلو څخه ځان خبر کړئ، د ټاټوبي اوونیزې د فیسبوک پاڼه لایک کړئ (www.facebook.com/Tatobayn)

صديق الله افغان

کندهار کي د اوبو شبکې پرايستل کېږي، خو چا ته اوبه نه ورکوي، په لويه ويالي او ميرويس مېنه کي څه، چې ښار په منځ کي د نل اوبه په ورځو - ورځو نه وي، ډېره کله، چې برق غيب سي، دوی هم ورک سي.

اجمل ستانکزی

ځينې وايي ستره محکمه دا صلاحيت لري او ځينې وايي دا صلاحيت نلري. زه به دومره ووايم چې يو دولت له دريو برخو جوړېږي. مقننه قوه، اجرائيه قوه او عدليه قوه، مقننه قوه (پارلمان، جرگې، گانگرس...) قوانين جوړوي. اجرائيه قوه (ولسمشر او تر لاس لاندې يې ټول پټ او ښکاره ځواکونه، ټول وزارتونه او رياستونه... لنډه دا چې ټول حکومت) د مقننې قوې پواسطه جوړ شوی قانون په هيواد کي عملي کوي.

عدليه قوه (ستره محکمه او نورې محکمې) کله چې قوانينو کې پوښتنې وي نو د دغو قوانينو سپيناوی کوي او د قوانينو په رڼا کي د موضوعاتو په اړه نهايي فيصلې کوي. چې اجرائيه قوه بيا دا نهايي فيصلې پلي کوي.

غازي عابد

فکر کوم د ننگرهار والي ښکاره فایرونه شروع

امیدواروونکو شېبو خوږې خاطرې و کیسې بیانوي او دا کیسې بیا د کلیوال ژوندانه په ټول ذهن کې نفوذ کوي؛ تاسو فکر وکړئ چې د ۳۲۰۰ انسانانو له خوا، په ۳۴ ولایاتو کې، د سولې و اوربند په پلوي او د جنگ و جنایت په خلاف د خپلو تضامیمو، د حکومت د تاید او د مخالفینو د تردید کیسه ۳۲۰۰ واره تکرار شوه، بیا به نو د ولس جمعي فیصله د چا په گټه او چا په زیان وي؟

پرگني خپل جالب ریالیستیک قضاوت لري چې ساده خلک به په ساده سترگه ور ته گوري. یاره حکومت به هرڅومره ډېرې نیمگړتیاوې لري خو دا یې عجب شات و نه واهه؟

ارشاد رغاند

ولسمشر ته مې د ننگرهار په وروستي سفر کې یې وویل: دا څو کاله مو د زورواکو او مافیا په نوم د هغو ډلو دښمني وکړه، چې ستا او د حکومت له نیردې ملاتړه دې برخمن وو. نور نه مافیا پېژنو، نه زورواکي، ننگرهار دا یو هم نه لري، که وایې لري یې، ویې نیسئ، مور ترې وژغورئ.

اوس هم وایم: نور مو ته حکومت مسول دی، پر دی، مخاطب دی، دا را نیسو، چې هرڅه را سم کړي.
نور مو انرژي او قوت باید د څو سنگرونو په جنگ کې تقسیم او ونه پاشل شي!
او ننگرهار وژغورئ! شعار بیا بدرگه کړئ!

د جرگې گډونوال اکثره یې له سیاسي ډلوټپلو څخه بهزار خلک ول چې اول وار یې له کومې سیاسي واسطې او ټېکدار پرته د خپلو نظریاتو د اظهار چانس موندنه او دا دوی ته یو ډول شخصيتي وزن بخښل وو؛ لا جالبه دا چې د دوی له پرېکړې څخه یوې مادې یې هم له ملي گټو سره ټکر نه درلود، هره یوه یې زموږ د عیني ضرورتو زېږنده وه او هیڅ یوه تحریموونکي یې هم د رد توان و نه درلود، یوازې مې په یوه ورځپاڼه کې دا له منطقه خلاص نقد ورباندې ولوست چې د دیني نصوصو د واحد تعبیر ماده یې دین ضد گڼلې وه او اصلاً یې خپل ځان شرمولی وو.

دا چې یوازې طالبانو دا جرأت ودرلود چې دا جرگه یې توطیه وبلله او د خلکو د اوربند وړاندیز یې نه یوازې رد بلکې په روژه کې یې د جنګي جناياتو پر شدت ټینګار وکړ نو دا هرڅه خلکو ته د فکر کولو فرصت ور کوي چې دا څوک دي چې زموږ د سولې غوښتنې ردوي او موږ تحریموي؟ په دې توگه دوی خپل قضاوت کوي او د خلکو په محاکمه کې محکوم جهت به خامخا سزا ویني او دا سزا به د ولس له متنه د دوی تجرید او ابدی فنا وي.

په دې ډول نو دا زموږ ساده سیاسيون او طالب افراطيون دي چې د خپل ځان پر ضد موقوفونه نیسي، یانې په لوی لاس خلک له ځانه بهزار او د حکومت خوا ته یې ور تېل وهي.
په لویه جرگه کې چې د خلکو تر حد زیات عزت وشو، ونازول شول، ولسمشر یې فیصلو ته په درنه سترگه وکتل او ښه خوشحال یې رخصت کړل نو دا خو بیرته په کلیو و بانډو کې د ولس منځته ورځي او په کابل کې د خپلو

عبدالغفور لېوال

طلسمونه مات کړئ، ناقانونه زورمن او ټکک سري قلدران د خلکو په اذهانو کې وځپئ.
زه لا هم باور لرم، چې تر پولیسو، محاکمو او زندانونو ډېر د خلکو عامه افکار ځواکمن دي. هرچا، چې خپل ځای ځایگی د خلکو په ذهنونو او افکارو کې بایلود، داسې لغړو لنډه غر پاتېږي، چې بیا یې د شاهي زمانې یو لرگی په لاس سپاهي هم د عدالت منگولو ته وروړوانولای شي.

سپینه مامدینه یې وایم، چې عدالت ته د راکشولوپرلار د زورمنو قلدرانو سپین سترګي، ټوپک وپیسې خنډونه نه دي، بلکې تر ټولو لوی خنډ دا دی، چې د ولس یوه برخه د قامولۍ، ژبې، عقیدې، ډار یا شخصي گټو په خاطر ورپسې دي، بلکې پر خپلو اوږو یې سپاره گرځوي.
که د دوی د زبښناک ولسي ادرس ونړېد، عدالت ته به پخپله داسې وروړوان وي، لکه کریزوهلي لغړ چرګان.

عبدالغفور لېوال

لویه جرگه؛ د حکومت شات راځئ له منتقدینو سره یې څو شېبې ومنو چې د لویې جرگې ټول ۳۲۰۰ گډونوال حکومتی کسان ول مگر له دې خو دوی هم انکار نه شي کولای چې دا خلک له ۳۴ ولایاتو څخه د ولس له منځه راغلي ول.

نړۍ
تېره اوونۍ

ترمپ ایران ته خپل تېلفوني شمېره ورکړه

د CNN خبري شبکې د خبر له مخې، سپيني ماڼۍ د سويسي چارواکو سره په يوه اړيکه کې هغوی ته د ترمپ تېلفوني شمېره ورکړې، خو هغه ایران ته په واک کې ورکړې، چې د اړتيا پرمهال د ترمپ سره اړيکه پرې ونيسي. د راپورونو په اساس، سويسي چارواکو ويلي، چې د ترمپ دغه تېلفوني شمېره به تر هغې ایران ته ورته کړي، خو چې تهران يې د ترلاسه کولو وړانديز نه وي کړی. د امریکا ولسمشر ډونالډ ترمپ د رواني می پر ۹ مه ويلي وو، چې مينه لرم، چې ايرانيان زما سره تېلفوني اړيکه ونيسي. نوموړي زياته کړې وه، چې ايران ته زبان نه غواړي، خو موخه يې يوازې اتومي وسلو ته د ايران د لاسرسۍ مخنيوی دی.

د امریکا B52 آلوتکه د قطر العديد هوايي آډه کې کښاسته

د ایران د گوانبونو لپاره د واشنگتن په توضيحاتو ولاړ دی. د امریکا ملي امنیت سلاکار جان بولتن ويلي، چې د امریکا B52 ډوله آلوتکه منځني ختيځ کې ددغه هيواد د بمبارۍ ځانگي گمارل دي، چې د ایران رژيم ته واضح پيغام ورکوي. نوموړي زياته کړې، چې ياده بمباري آلوتکه د امریکا د گټو په وړاندي د هر ډول نظامي يرغل په وخت کې متقابل لوري ته ځواب ورکولای سي.

د امریکا مرکزي قومندانۍ خبر ورکړی، چې ددغه هيواد B52 ډوله بمبارونکي آلوتکه د قطر په العديد هوايي آډه کې ځای پرځای سوې ده. د امریکا دا اقدام

ترکيې سمندري تطبیقات پیل کړي دي

جنگي بېړۍ، ۵۷ جنگي الوتکې او ۳۳ هم جنگي چورلکو گډون کړی دی. د ترکيې د ستر درستيزوالۍ د کلنيو تطبیقاتو د پروگرام په چوکاټ کې د سمندري ځواکونو د قومندانۍ لخوا پلان شوي او د سمندري حرب د مرکزي قومندانۍ لخوا سوق او اداره کېدونکي دا تطبیقات په هممهاله توگه په توره بحیره، ایژي سمندر او ختيځه مديترانه کې ترسره کېږي. ځايي رسنۍ وايي، دا تطبیقات به د مې په ۲۵ مه نيټه پای ته ورسېږي.

ترکي رسنۍ وايي، دغه هيواد په خپل تاريخ کې تر ټولو لوی سمندري تطبیقات پیل کړي دي. د رسنيو د راپورونو په حواله، دا تطبیقات د اناتوليا د درې خواو څخه، ختيځې مديترانې، ایژي او تورې بحیرې کې پیل شوي دي. ويل شوي دي، يادو تطبیقاتو کې ۱۳۱

مديتراني بحيره کې يوه کښتۍ چپه سوې ده

اوسه يې هويت نه دی په ډاگه شوی. د افغانستان په گډون د منځني ختيځ او نورو اسيايي او افريقايي هېوادونو مهاجرين هڅه کوي د کوچنيو او بيکاره بهرنيو په واسطه د مديترانې بحیرې له لارې ځانونه لويديځې اروپا ته ورسوي. ډير ځله داسې شوي چې دا ډول بېړۍ ساحل ته ونه رسېږي او زيات شمير مهاجر هدف ته له رسېدو مخکې خپل ژوند بايلي.

د تونس سمندري پوليس وايي، د مديتراني بحيره کې د کډوالو يوه کښتۍ چپه شوې ده چې په ۵۰ کسان

فرانسې د سعودي د سلاحو ډکه کښتۍ ونه دروله

بندر کې ونه درول سوه. دغه کښتۍ د رواني می پر ۸مه د لوهاور بندر په ۳۰ کيلومتري کې وه، خو اوسمهال د اسپانيا شمال لوري ته د سانتاندر بندر په طرف په حرکت کې ده. د رواني می پر ۱۰مه دوو بشري خصوصي موسسو د فرانسې له بحري ځواکونو وغوښتل، چې ژر تر ژره دي د سعودي عربستان د «بحري ينع» په نوم د سلاحو ډکه کښتۍ ودروي.

د سعودي عربستان يوه باربري کښتۍ، د سلاحو انتقال و، د بشري حقونو چې موخه يې د فرانسې شمال ته د سازمانونو د فشار په دليل لوهاور

امريکا خپلو پوځيانو ته د چمتووالي امر کړی

چې ايران يې ملاتړ کوي، ډېر خطر متوجې نه دی. په دې وروستيو کې د امریکا او ايران اړيکې سختې ترينگلي شوي دي او د يو احتمالي جگړې اټکل روان دی.

امريکايي پوځيانو ته لارښوونه شوې چې بشپړ چمتووالي ونيسي او تيارسۍ اوسئ. بل پلو برېتانيوي جنرال کرس جيکا ويلي دي، په عراق او سوريه کې ميشتو عسکرو ته د هغو ځواکونو له خوا

ارمان کندهار

اکسېجن توليدي فابريکه

ارمان کندهار د اکسېجن گاز توليدي فابريکه درنو هيوادوالو ته اکسېجن گاز په عمدۀ او پرچون ډول په مناسبه بيه وړاندي کوي.

+93778600270

د پاکستان حکومت پر ۱۱ ټولنو بنديز لگولی

تور ورباندي و. دغو ټولنو د مدني او خيريه فعاليتونو په نوم په لاهور ښار کې دفترونه لرل. د دوی نومونه په ډاگه شوي نه دي، خو ويل شوي چې ژر به اعلان شي. پاکستان په وروستيو کې د ترهگرو ډلو د پناه گاه او ملاتړي په نوم خورا بدنام شو. اوس په داسې هڅو د خپل نوم د ښه کيدو هڅې کوي، خو د شنونکو په وينا دا هڅې به بريالۍ نه شي.

د پاکستان حکومت پر ۱۱ هغو ټولنو بنديز لگولی، چې د ترهگرو ډلو د ملاتړ

ایران: یوه خبریاله په ۱۲ کاله بند محکومه سوه

د ایران یوې محکمې یوې خبریالې ته د ۱۲ کلونو او ۹ میاشتو بند سزا اورولې ده. دا ښځه دغه راز پر دې محکومه شوې، چې تر دوو کلونو په گوندونو، ټولنیزو رسنیو او مطبوعاتو کې کار نه شي کولای. ایران خبریالاتو ته له ترټولو بدو هېوادونو څخه دی.

د ایران یوې محکمې یوې خبریالې ته د ۱۲ کلونو او ۹ میاشتو بند سزا اورولې ده. دا ښځه دغه راز پر دې محکومه شوې، چې تر دوو کلونو په گوندونو، ټولنیزو رسنیو او مطبوعاتو کې کار نه شي کولای. ایران خبریالاتو ته له ترټولو بدو هېوادونو څخه دی، چې د ایران د

د هلمند د يوه سر تېري د ژوند ترخه کيسه

کور کي ۵ ورځي تېري کړي وې. دا پروډ دی، که ورځه ورځ کور ته روان و. مېرمني ته يې حال ورکړی و چې ما رخصت راخيستی دی کور ته درځم. مېرمن يې ډېره خوشاله سوې وه. دی هم په ډېري لېوالتيا له يوې مياشتي ځنډ وروسته کورته روان و. دی چې کور ته نيزدې سوی و، دا وخت يې دښمن کمين ورته نيولی و، دی يې همالته ځای پر ځای په شهادت رسولی. مېرمن يې د ده راتلو ته انتظار وه. وروسته يې د ده پر ځای د ده جنازه کور ته ور وړه.

دنده پرېږده. ده ورته ويلي ول چې له دې دندي پرته بل هيڅ کار نکوم او که سر مي تر وطن قربانېږي، زه دې قربانی ته چمتو يم. مېرمن بېچارگی يې هم ډېره ورسره ځورېده. ده يواځي

دی، تاته به د شخصي کار زمينه برابره کړو دا دنده پرېږده. ده ورته ويلي ول چې له دې دندي پرته بل هيڅ کار نکوم او که سر مي تر وطن قربانېږي، زه دې قربانی ته چمتو يم. مېرمن بېچارگی يې هم ډېره ورسره ځورېده. ده يواځي

----- نثار احمد احمدي

په هلمند کي يو گلالي ځوان و. د مور يو زوی و. ماماگانو ته ايتيم پاته سوی و. ډېري ناخوالي يې وگاللې. ژوند يې يوه ترخه څپه وه چې دی يې غېږه کي د سېراب له ځنډو واهه. وخت تېرېد. وروسته يې ماماگانو کوزده ورته وکړه. په ډېري ستړيا يې د واده ولور پوره کړ. يوه مياشت مخکي يې واده وکړ. دا واده نو د ده د ژوند تر ټولو ستره او بې بېلگي خوشالي وه. د واده پنځه شپې يې کور کي تېري کړې. وروسته بيرته خپل خدمت ته ستون سو. دی د هلمند په يوه جنگي ساحه کي پوليس و. دا چې دی له يوې خوا ايتيم و او له بلې خوا د مور يو زوی و، نو يې د خسرتی مشرانو وړانديز ورته کړی و چې وضعيت جنگي

بي ساعته روژه

سردار ولي پښتونزوی

راغلی، [د ساعت منار] په نامه لوی منار ودرېد او له ساعته ئې ښاريانو مفته گټه اخيسته، پخوا چې ډزي او باورت نه وه، خلگو به دې ډز ته په دومره سپېڅلې سترگه کتل چې د غرمې ډز نه وای سوی، هيچا ماشومانو ته ډوډی نه ورکوله. ځيني مورخين بيا ددې ډزو دا مانا هم ورکوي چې د وخت حکومتونو به پر خلگو د روب اچولو په نيت دا کار کاوه چې وښيي حکومت بيدار دئ. د مجاهدينو په دوره کي ډېر کونښن وسو چې دا توپ کښته کړي، خو د توپ بخت په دې بيدار وو چې په پيلانو خپرول سوی وو او راکښته کېدل ئې د انسان د وس خبره نه وه. لس کاله د مخه د کلتور وزارت په مټ توپ بيرته ورغول سو او د کابل ميلاد په ورځ اوس هم ډز کوي، خو دا چې ډزي ډېري دي، ددې توپ ډز پکښي ورک دئ. ايا ستاسي د وخت توپ يادېږي؟

پخوا چې افغانستان کي ساعت نه وو، د روژه مات او پېشلمي پر وخت به په لويو ښارونو کي پر غونډيو پرتو توپونو ډز کاوه او خلگ به پوهېدل چې روژه مات/ پېشلمی دئ. د کابل تاريخي توپ په لومړي ځل د امير حبيب الله خان په وخت کي د گذرگاه غونډی ته وځېږول سو او پر ۱۲ بجو به ئې ډز کاوه چې خلگ په غرمه خبر سي او همدارنگه ئې به د پېشلمي او روژه مات پر وخت هم ډز کاوه چې خلگو به ئې اواز خورا په احتياط اورېده. وروسته عبدالحميد کندهاري وتوانيد چې اتومات ماشه وروږه کړي چې ټيک پر دولس بجې به له ډره بيڼه څخه رڼا باروتو ته ولويده او باروتو به له اور اخيستلو وروسته ډز وکړ. ددې توپ توپچي [صابر] نومېده چې وای يو وخت د افغانانو افسانوي کس وو. يوه پېړی د مخه چې ساعت افغانستان ته

کيسه!!!

مالک ورته د خوشالی نه په وارخطايی وويل: څو دی شوی يعنی حق الزحمه؟ مستري ورته وويل: يو لک او يو روپی. مالک وويل يو څټک وهل او دومره لوږه حق الزحمه؟ مستري وويل: د څټک وهلو يو روپی کيږي يولک ددی لپاره غواړم چې د څټک ځای می معلوم کړ.

وايي چې يو چا د رختو کارخانه جوړه کړه، ښه توليد روان و دی کې ناڅاپه ماشين برق خوشی کړ او ودرید، تخنيکرانو پاور کيبلونه چک کړل هرڅه سم ول خو ماشين نه چالانیده. د کار خانی مالک د ښار برقيان ټول راوغوښت خو د چا وسه و نشو چې ماشين چالان کړي. بالاخره مالک د برق مخترع را وغوښت د هغه هم سر خلاص نشو. د کارخانی شاته يو وړوکی مستري خانه وه چې دا ټول حالات يې څارل د کارخانی مالک ته يې

----- اکبر شير

وايي چې يو چا د رختو کارخانه جوړه کړه، ښه توليد روان و دی کې ناڅاپه ماشين برق خوشی کړ او ودرید، تخنيکرانو پاور کيبلونه چک کړل هرڅه سم ول خو ماشين نه چالانیده. د کار خانی مالک د ښار برقيان ټول راوغوښت خو د چا وسه و نشو چې ماشين چالان کړي. بالاخره مالک د برق مخترع را وغوښت د هغه هم سر خلاص نشو. د کارخانی شاته يو وړوکی مستري خانه وه چې دا ټول حالات يې څارل د کارخانی مالک ته يې

نارينه ولې د ښځو پر وړاندې بې ميله کېږي؟

وخت د بې ځايه جروبوت حوصله نه وي په ځينو مسايلو کې له اولاد سره ډېر ژر خبره شل تر شپاړس کوي؛ نو خاوند او مېرمن ته خو بېخي لازمه نه ده چې په اندکي خبره له يو بل سره چټي جروبوت وکړي. دغه ډول بې ځانه زشت عملونه په ژوند کې د مينې ستوري په تېرو ويشتل دي. اوم: تل گيلې کول. گيلې کول انسان د مايوسۍ کنډې ته ورتېل وهي او زياتې گيلې د سرې قدر کموي؛ نو لازمه داده چې د امکان تر حده کونښن وکړو هېڅکله له چا څخه گيلې ونه کړو او په گډ ژوند کې خو بايد ښځينه او نارينه بېخي د گيلې په نامه هېڅ شی ونه پېژني. اتم: بې حده خواهيشات په نفس باندې اعتماد د زياتو خواهيشاتو د مخنيوي يوازيني لار ده، هر هغه څوک چې له دغه ځواک څخه محروم وي د خواهيشاتو په پالنه باندې روږدي وي؛ مگر زيات خواهيشات انسان له ټولنيز ژونده نيولې په گډ ختمه له هر ډول خوږو څخه محروموي. نهم: بېخايه لگښتونه هره کورنۍ له ورځنيو لگښتونو وراېخوا سپما ته هم اړتيا لري چې يو مقدار پسې هغه زموږ په عامه لهجه بډې ورځې ته وساتي هر هغه کورنۍ چې سپما ځواک نه لري د دوی بې حده لگښتونه ددې سبب کېږي چې کورنۍ نظام يې گډوډ شي.

ونيسي بلکې نارينه ته هم په کار ده چې دې اړخ ته زياته توجه وکړي. ځکه له ځينو نارينهوو وجود دومره بد بوی کوي چې ورسره ځملاسته يوه دنيا زړه غواړي. څلورم: په تنده لهجه خبرې کول. په تنده لهجه خبرې کول د اورېدونکي د ورخطايي سبب کېږي، په گډ ژوند کې بايد نارينه او ښځينه تل په نرمه او له مهربانۍ ډکه لهجه خبرې وکړي دا ددې باعث کېږي چې د دوی په قراردادي (گډ) ژوند کې د مينه خواره وښيندل شي او تل يې په شونډو موسکا وغورېږي. پينځم: تل منت کول. که هر څومره انسان حوصله ناک وي خو يوه ورځ نه يوه ورځ يې د بدو په مقابل کې د صبر کاسه ډکېږي؛ نو په مشترک ژوند کې دغه نقطې ته د خاوند تر څنگ مېرمن هم بايد زياته توجه وکړي، تل له يو بل سره په خوږه لهجه خبرې وکړي، د امکان تر حده کونښن وکړي چې منت ورباندې ونه کړي؛ ځکه تندې خبرې کول په گډ ژوند کې ځانته لکه په خوږو کې زهر شيندل دي. شپږم: بې ځايه جروبوت کول. که چېرې خپله کورنۍ په نظر کې ونيسو، د مور او پلار په اولادونو کې هغه څوک ډېر بد اېسي چې له دوی سره ژبه کوي؛ خو مور او پلار ته تر اولاد نږدې څوک نشته؛ مگر له همدغه مور او پلار سره زياتره

----- ليکنه: خالص اديب

اول: د خولي بد بوی له ځينو علمونو سره، د بعضي انسانانو خولي بد بوی کوي چې خاوند د مېرمنې او ميرمن له خاوند سره د شونډو زېښنلو يا ښکلولو په وخت کې د ځينې نزاکتونو له مخې يو بل ته څه نه وايي؛ مگر لازمه داده چې کله خاوند او مېرمن سره يو ځای کېږي بايد مخکې له مخکې نه غاښونه برس او د خولې خوشبويي استعمال کړي، تر څو هغه خوږې او لذتيخشه شيبې پرې و نه غمېږي؛ خو دا هغه وخت کېدای چې په دواړو کې د درک ځواک موجود وي. دويم: بې حده سينگار طبيعي ښکلا خپله د انسان په زړه منگلي ځينوې؛ نو اړتيا څه ده چې د څو شېبو لپاره د وجود په ځينو غړو باندې بېلابېلې دواگانې، کرېمونه او ملهمونه استعمال کړو، ښکلا د هر انسان له لیده جدا ده؛ مگر د مېرمنو له ليزنه نه پوهېږم؛ خو د يوه نارينه په صفت دومره وېلاى شم چې بې حده سينگار د نارينه د بې ميلۍ سبب کېږي. درېيم: د بدن بد بوی اوس پخوانی وخت نه دی چې له عطرونو او اسپرې څخه به مېرمنې محرومې وې؛ نو لازمه نه ده چې په ننني عصر کې هم د دوی بدن بد بوی وکړي بلکې هرې مېرمنې ته پکار ده چې کله يې خاوند ته ونږدې کېږي بايد اسپرې يا عطر استعمال او خپل نظافت ته زياته توجه وکړي؛ خو دا نه يوازې چې بايد ښځينه يې په نظر کې

په روژه کي د خوږو غذايي ...

هڅه وکړئ چې په روژه ماتي کي د خوږو انډول وساتي. لږ، خو با ارزښته خواړه وخورئ، نه د يوې مېلمستيا په څېر. ډېر او غوړ خواړه مو د هاضمې سيستم خرابوي. د ماښام له لمانځه وروسته په آرامۍ سره ډوډی وخورئ او له هرې گولي يې خوند واخلي. ۳- څومره چې کولی شئ اوبه وڅښئ؛ د اوبو له گټو خو ښه خبر ياست. څومره چې کولی شئ له روژه ماتي تر پشلمي اوبه وڅښئ، خو په دمه دمه. د ډېرو اوبو څښل د ورځي په اوږدو کي د بدن د اوبو د کمښت خطر کموي. لږ تر لږه له روژه ماتي تر پشلمي پورې بايد اته گيلاسه مايعات وڅښئ. مايعات کېدای شي اوبه وي، د بېلابېلو مېوو جوس وي، شيدې وي، شربت او يا هم سوپ وي. خو هغه څښاک چې په ترکيب کي يې کافئين وي، لکه: قهوه، چای او نوشايې له څښلو يې ډډه وکړئ؛ ځکه دغه مايعات د زيات ادراډ لامل کيږي او بيا هغه ده چې د بدن د اړتيا وړ اوبه نه شي پوره کولی. سالم او متعادل غذايي رژيم، د ښې روژه نيونې لپاره کيلي ده. په روژه کي د نورو مياشتو پر خلاف کورنۍ ټول يو ځای ډوډی خوري. هڅه کوي چې په روژه ماتي او پشلمي دواړو کي د خپلي خوښې خوندوږ خواړه تيار کړي. نو ښه ده چې داسې غذايي رژيم برابر کړئ، چې ارزښت يې يو څه زيات وي او له پشلمي تر روژه ماتي پورې مو ورسوي. نوربیا...

يو وخت پاچا وم اوس مستري يم!

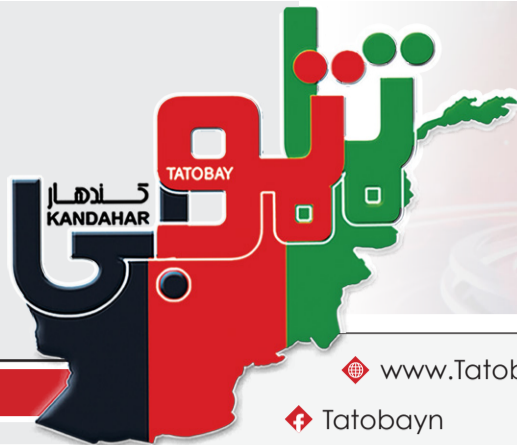
خاوره يې له ځان سره راوړه او هر وخت به چې بیده کېدی پر دې به يې سر کښېښود او وصيت يې کړی و، چې که له وطنه لرې مړ سوم او په افغانستان کې مې د ښځولو امکان نه و، نو هر چېرې چې ښځ سوم، دا خاوره مې پر قبر کې واچوئ. لور يې شهزادگی هندېې په يو مجلس کې ويل زما په ياد دي چې يوه ورځ می له پلار سره بيخي هيڅ نه وه پاته موټر يې خراب وو موږ ډوډی ژر ژر ورته راتياره کړه ډوډی يې وخورل او لاندي موټر ته پربوت موټر يې خپله جوړ کړ چې راوخت خندل يې لاس يې په توکر پاکاوه وای خبر دا خو وختونه دي نو يو وخت پاچا وم اوس مستري يم."

کوټې ته بوتلم. کوټې ت شين رنگ درلود. په يوه کوچن کي د خوب يو ډېر ساده لرگين تخت پروت وو او تر څنگ يې يو کوچنی د کار مېز او چوکۍ ليدل کيدل. د خوب د تخت له پاسه پر يوه مېخ تسې راڅرېدې، له تسې پورته کليمه مبارکه ليکل سوې وه. ملکې ثريا د تخت روکش (روجايي) لږ کش کړه او له لاندي يې يو وړوکی بالښت راوېست، راته وېې ويل: "په دې بالښت کې د افغانستان خاوره ده. کله چې اعليحضرت له افغانستانه راووت، دا

نو زموږ مشکلات به حل سی نادرخان په ښکاره څه ونه ويل خو دا خبره يې پارلمان ته راجع کړه او وکيلان يې وپوهول چې ددغه غوښتنې پر خلاف رايه ورکړي او هماغسی وسول، له دی وروسته د مرگ تر وخته بيا امان الله خان د افغانستان له مرکزی ادارې هيڅ ونه غوښتل. ډاکټر شاهي مستمندی د شاه په اړه خپله يوه خاطره ذکر کړې چې: يوه ورځ ملکې ثريا د خپل کور د دويم پوړ يوې

"هغه وخت چی د شاه امان الله خان غازي پر خلاف د هر مسجد له منبره د ملايانو نارې پورته سوی او په نتیجه کی دی دبلوچستان د کوټې له لاری بهر ته په تبعید مجبور سو ، وایي چی کله په فرانسه کی وو نو نجاري به یی کوله او خپل ژوند به یې د لاس په گټلې مزدورۍ مخکی وړی، یو وخت ډیر تنگدسته وو نو یې اعليحضرت نادرخان ته احوال ولیږی چی ډیر ناداره سوی يم څه نلرم که د دولت له بودجې څخه یو څه ورته حواله کړي.

” د میاشتي ۲ زره وسله وال مخالفین وژنو. “

سعادت:

” اوه میاشتي وروسته د ټاکنو پایلې اعلانېدل غمیزه ده. “

غني:

دوی خپله وایي!

” که همغږي زیاته سي د پېښو مخه به ونیول سي. “

د کورنیو چارو وزارت:

” د مشورتي جرگې پرېکړې د سولې لپاره تگلاره ده. “

داودزی:

” د ولسمشرۍ د نوماندانو غوښتنه د قانون خلاف ده. “

ارگ:

” لا منځني ختیځ ته د ځواکونو د استولو هوډ نلرو. “

ټرمپ:

” له طالبانو سره خبرو کې پرمختګ سوی خو دغه بهیر ډېر ورو روان دی. “

خلیلزاد:

” حکومت د سولې پر وړاندې ستر څنډ دی. “

اتمر:

” افغان سرتېرو سره د امریکا مرستو کې تغیر نه دی راغلی. “

اندرابي:

” شپنیو عملیاتو کې له نوي سلنه زیات ملګري وګړي وژل کېږي. “

مسلمیار:

” د طالبانو او امریکا د خبرو پایلو ته مو سترګې دي. “

عبدالله:

ټاټوبي

انلاین بازار

که غواړئ خپلو کورونو، دوکانونو، موټرونو، فرنیچرونو او نور توکي په آنلاین ډول پلور او پېر کړئ نو ټاټوبي آنلاین بازار ته مراجعه وکړئ.

کاروبار ستاسو

بازار موندنه زمور

www.tatobaybazar.com

www.facebook.com/TatobayBazar

0704803494 - 0708092902

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**